2004 YIL 24 FEVRAL, SESHANBA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 26. (6.707). Sotuvda erkin narxda

БУГУНГИ СОНДА:

ТОМИР ОТАЁТГАН ИЛЛАТ
(1-2-саҳифаларда)

МЕҲР ҚОЛУР, МУҲАББАТ ҚОЛУР
(1-2-саҳифаларда)

АДАШЛАР
(1-4-саҳифаларда)

ПРЕЗИДЕНТЛАР МУЛОҚОТИ

Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари бўйлаб сафарга чиққан Полша Республикаси Президенти Александер Квасневский рафиқаси билан 21 феврал куни Тошкентда тўхтаб ўтди. Яқиндагина таъмирдан чиққан «Тошкент-2» аэропортида олий мартабали меҳмонни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов рафиқаси билан кутиб олди.

Шу ернинг ўзида икки мамлакат Президентларининг музокараси бўлиб ўтди. Ислом Каримов ва Александер Квасневский Ўзбекистон-Полша муносабатларига оид долзарб масалалар, томонларни қизиқтирган қатор халқаро муаммолар юзасидан атрофлича фикр алмашди.

Президент А.Квасневский 2002 йил октябрда мамлакатимизга ташриф буюрганида Ўзбекистон билан Полша ўртасидаги муносабатларни ифодаловчи кўплаб ҳужжатлар имзоланган эди. Бу ҳужжатлар ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш билан бирга, турли иллатларга қарши баҳамжиҳат курашиш учун ҳам мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Президент Ислом Каримовнинг 2003 йил июл ойида Полшага расмий сафари ўзаро муносабатларни яна бир бор олий даражада таҳлил этиш, истиқболни белгилаш учун қулай имконият яратди. Ташриф давомида иқтисодий соҳадаги ҳамкорликни кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилди. Натижада 2003 йилда ўзаро товар айирбошлаш ҳажми уч баравардан кўпроқ ошди.

Президент А.Квасневскийнинг бу галги қисқа муддатли ташрифи чоғида икки томонлама муносабатларнинг ҳозирги аҳволи ва истиқболлари юзасидан фикр алмашилар экан, икки томонда ҳам ҳали кўпгина имкониятлар ишга солинмаётгани таъкидланди. Президентлар бу борада тегишли ташкилотларга зарур топшириқлар беришга, ишбилармонларнинг ўзаро бевосита мулоқотини янада кенгроқ рағбатлантиришга келишиб олдилар.

Икки мамлакат раҳбарлари мулоқот қисқа бўлганига қарамай, жуда самарали кечганини алоҳида таъкидлади.

Ушбу учрашувнинг яна бир жиҳатига эътибор қаратиш жоиз. А.Квасневскийнинг Тошкентда тўхтаб ўтиши мамлакатларимиз ўзаро муносабатларни нечоғли қадрлашидан, ҳамкорликни ривожлантиришга интилишидан, Президентларнинг самимий дўстлигидан далолатдир. Мазкур мулоқот Ўзбекистоннинг Европа ва Осиё ўртасидаги ўзига хос ишончли кўприк вазифасини бажариши ҳақидаги фикрлар қанчалар асосли эканини, мамлакатимизнинг нуфузи халқаро майдонда тобора кенгроқ эътироф этилаётганини ҳам тасдиқлайди.

Полша раҳбари Президент Ислом Каримовнинг таклиф ва кўрсатмалари асосида таъмирланиб, янада жозибадор ва муҳташам бўлган «Тошкент-2» аэропортининг илк меҳмони бўлди.

Юртбошимиз мажмуанинг ҳар бир безаги ва ишловини диққат билан кўздан кечирди. Мазкур мажмуа юксак мартабали меҳмонларни кутиб олиш, турли форматдаги учрашувлар, матбуот анжуманлари ўтказиш учун мўлжалланган.

- Бу даргоҳ мамлакатимиз остоналаридан биридир. Бу ерга қадам қўйган ҳар бир меҳмон Ўзбекистон ҳақида муайян тасаввур ҳосил қилиши, юртимизга хос миллий руҳни ҳис этиши керак, - деди Ислом Каримов.

Катта зал тўридаги деворга юртимизнинг тарихи, бугуни ва келажагини акс эттирувчи улкан панно ишланган. Президент таъбири билан айтганда, унинг марказидаги Ҳумо қуши миллатимиз бахти ва иқболининг тимсоли, очиқ эшиклар тасвири эса Ўзбекистон дунё учун очиқлигига ишорадир.

Мамлакатимиз раҳбари аэропорт ишини янада такомиллаштириш юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирди.

(ЎзА)

***

СУРАТДА: учрашув пайтидан лавҳа.

Д.ЮСУПОВ (ЎзА) олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг кенгайтирилган ҳайъат мажлиси бўлиб ўтди. Унда солиқ органларининг 2003 йилдаги фаолияти якунлари ҳамда Президент Ислом Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг йил якунларига бағишлаб ўтказилган мажлисидаги маърузасида солиқчилар олдига қўйилган вазифаларнинг ижросини таъминлаш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

СОЛИҚ - ИҚТИСОДИЙ ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т.Худайбергенов сўзга чиқди. У иқтисодий соҳадаги қонунбузарликларга қарши курашиш, иқтисодни, айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташқи товар интервенциясидан ҳимоя қилиш, давлат молия тизими барқарорлигини таъминлаш ва миллий валютамиз қадрини мустаҳкамлаш бугунги кундаги энг долзарб вазифалардан эканини таъкидлади.

Давлат солиқ қўмитаси раиси Б.Парпиев ана шу йўналишда солиқ органлари томонидан амалга оширилаётган ишлар, давлат бюджетига солиқ ва бошқа тўловларни ўз вақтида ундириш бўйича кўрилаёган чора-тадбирлар юзасидан маъруза қилди. Бу борада муайян ишлар амалга оширилаётгани таъкидланди. Шу билан бирга, бозорлар фаолиятини тартибга солиш, чакана савдо, умумий овқатланиш ва пуллик хизмат кўрсатиш соҳаларида нақд пул айланиши устидан назоратни кучайтириш, қарзларни ундириш, яширин бизнесга қарши курашиш, текширишларни мувофиқлаштириш бўйича олиб борилаётган ишларни янада кучайтириш зарурлигига эътибор қаратилди.

Йиғилишда бу борадаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли мутасаддиларга аниқ кўрсатмалар берилди.

Бу борада ҳокимликлар, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларнинг ўзаро ҳамкорлигини янада кучайтириш, мамлакат иқтисодий қудратининг асосий манбаи бўлган солиқ ва тўловларга нисбатан ҳар бир фуқаронинг онгли муносабатини шакллантириш муҳим аҳамиятга эга. Соҳада ҳар томонлама етук ва билимли кадрларни кўпайтириш, ходимлар касб маҳорати ва маънавий камолотини ошириш, айниқса, муҳимдир.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси С.Раҳимов, Бош вазир ўринбосари Р.Азимов иштирок этди.

Н.АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбири.

● Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг пленуми бўлиб ўтди. Унда хўжалик судларининг 2003 йилдаги фаолияти ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Вазирлар Маҳкамасининг йил якунларига бағишланган йиғилишидаги маърузасида қўйилган вазифаларнинг ижросини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар муҳокама этилди.

● Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг кенгайтирилган ҳайъат мажлиси бўлиб ўтди.

● Пойтахтимиздаги халқаро бизнес-марказда Япония ҳукуматининг кичик ҳажмли ижтимоий лойиҳаларга беғараз ёрдам кўрсатиш дастури доирасида навбатдаги шартномавий грант имзоланди.

● Республика олимпия захиралари коллежида спорт тайёрлов йўналиши ўқув муассасаларида спорт фаолияти ва ўқув жараёнини такомиллаштириш ҳамда хўжалик ишларини мувофиқлаштиришга бағишланган амалий-услубий семинар бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки кенгаши ва бошқарувининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Бадиий академиясининг Марказий кўргазмалар залида «Ҳиндистон - ўзбек рассомлари ижодида» кўргазмаси очилди.

● «Ўзқишлоқхўжаликмашлизинг» компаниясининг вилоят бўлими ширкат ва фермер хўжаликларига лизинг асосида ўттизта «ТТЗ-80-11» трактори етказиб берди.

● Германиянинг «PFAFF SINGER» савдо уйи Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази билан ҳамкорликда «PFAFF SINGER - Ўзбекистоннинг энг ёш иқтидор эгалари» танловини эълон қилди.

● Тошкентда «ORZU-OSH TUZI» шўъба корхонасида йодланган ош тузи ишлаб чиқарувчи янги замонавий технология линияси ишга туширилди.

КУТУБХОНАДАГИ КЎЗБЎЯМАЧИЛИК

МУАММО

Шаҳрисабз туманида бўлдик. Маданият ишлари бўлими мудири Бозор Болтаев билан шаҳардаги марказий кутубхоналарни кўздан кечирдик. Ўқув зали, китобхонларга хизмат кўрсатиш бўлими ва бошқа шоҳобчалар ходимлари билан гурунглашдик.

Айрим китобхонлар билан суҳбатлашганимизда Шаҳрисабздаги кутубхоналарнинг бир қисми яхши таъмирланмагани, ишлаш учун шароит етарли бўлмаган биноларда жойлашганлигини афсус билан гапириб беришди. Аммо, маданият ишлари бўлими мудири бундай маданият масканларини бизга кўрсатишдан ўзини олиб қочганлиги кишини ҳайрон қолдиради.

Кутубхонага муносабат Сурхондарёнинг айрим туманларида бироз яхшиланган бўлса-да, ҳамон нуқсонлар учраб турибди. Хусусан, Қизириқ ва Бандихон туманларида кейинги ўн йиллар мобайнида бирорта маданият саройи ёки кутубхона қурилиб ишга туширилмаган. Нега раҳбарлар данғиллама маъмурий биноларни қуришдан чарчамайдилару, бирорта маданият ва санъат маскани бунёд этишни хаёлларига ҳам келтиришмайди? Эҳтимол, шу туманлар раҳбарлари кутубхоналарга бош суқиб ҳам кўришмас-а? Маънавиятга, китобхонлар сонини кўпайтиришга муносабат, айниқса қишлоқ жойларда сусайиб кетганлигига нега улар бепарво?

Аввалги йиллари Сурхондарёда ўттиздан ошиқ китоб дўконлари бор эди. Уларнинг ҳар бирида беш-ўн мингталаб китоб бўлганлигини айтмайсизми? Қани ўша дўконлар? Ё, китоб, бадиий асарларни мутолаа қилувчи кишилар камайиб кетдими?

Бироқ, китобхонлар сони ҳақида эмас, улар учун жойларда китоб савдоси дуруст эмаслиги тўғрисида ачиниш билан гапиргингиз келади. Туманлардаги китоб дўконларининг кўпчилиги нотўғри хусусийлаштирилганлигини айтмайсизми? Мисол учун, Қизириқ туманидаги китоб дўкони эндиликда китоб сотишдан бутунлай воз кечди. Термиз шаҳридаги ўнтадан ошиқ китоб дўконидан атиги тўрттаси бор, холос.

Энг ташвишлиси, Парда Орипов раҳбарлик қилаётган китоб савдоси ташкилоти иши кўнгилдагидек эмас. Бу идоранинг Жарқўрғондаги китоб дўконида бўлганимизда сотувчи китобларга нарх қўймаганлигини, ҳатто касса аппарати ўрнатилмаганлигини кўриб, ҳайрон қолдик. У китобларни ўзи истаган нархда сотаётир.

Мисол учун, Матлуба Тўлаева мудиралик қилаётган дўконда "Эзоп масаллари" китоби 250 сўмдан пулланмоқда. Зинаида Данилова мудиралик қилаётган дўконда эса шу китоб 210 сўм туради. Ахир, иккала дўкон ҳам битта идорага – Парда Орипов раислик қилаётган вилоят китоб савдоси масъулияти чекланган жамиятга қарашли-ку?

Шу жамиятнинг базаларида ҳамда китоб дўконларида айни пайтда 30 миллион сўмлик китоб чангга ботиб, айримлари сичқонларга ем бўлиб ётибди.

Мисол учун, Зинаида Данилова мудиралик қилаётган дўконда тўрт-бештагина бадиий асар бор, холос. Хорижникини қўя турайлик, ҳатто ўзбек шоир ва адибларининг яхши асарларини бу ердан излаб ўтириш бефойда.

Жамиятнинг Какайдидаги китоб дўкони савдо қоидаларига риоя қилмаганлиги, Қизириқдаги китоб дўкони эса китоблар ҳеч кимга керак бўлмай қолганлиги туфайли ёпилиб қоляпти. Вилоят матлубот савдоси ташкилотининг шу тумандаги китоб дўкони хусусийлаштирилиб, нусха кўчириш ташкилотига айлантириб юборилган. Шеробод туманидаги дўкони эса валюта алмаштириш пунктига айлантирилибди. Тавба, наҳотки, ҳеч кимга китоб керак бўлмай қолган бўлса?

Нимагадир айрим жойларда бадиий китобларнинг қадри тушиб кетгандек. Сурхондарё ва Қашқадарёдаги мактабларнинг, ўқув юртларининг кутубхоналарига кирсангиз, бадиий асарларни излаб юрманг. Барибир битта-иккита тузукроғини топа олмайсиз.

-Вилоят халқ таълими бошқармасига қарашли мактабларнинг кутубхоналари учун китобларни тегишли вазирлик юборяпти, - дейди Парда Орипов. – Энди мен омборларимизда ётган 30 миллион сўмлик дарсликни нима қилишни билмай, бошим қотган. Жарқўрғондан бошқа яна 12 та туманда умуман китоб дўкони оча олганимиз йўқ. Республика Вазирлар Маҳкамасининг китоб савдосини яхшилашга тааллуқли 279-қарорини умуман бажара олмаяпмиз. Сабаби, китоб ўқийман, деган мижозларимиз кам.

Китоб зиёли учун ҳам, оддий деҳқон учун ҳам нақадар тотли, энг азиз неъмат. Бироқ, қишлоқларда буни унутиб юбораётганлар ҳам оз эмаслиги кўнгилни хира қилади.

Жовли ХУШБОҚ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

САДАҒАНГ КЕТАЙ, ОҚИБАТ

ЭЙ, УМРИ АЗИЗ

Биз оқибатли инсон деймиз. Ҳаётда бундай инсонлар оз эмас. Бироқ улар ўзларини оқибатлиман, дейишмайди. Чунки улардаги бу хусусиятни ўзлари эмас, ўзгалар англашади. Оқибат – инсоний фазилатнинг юксак даражаси.

Ўтган йилнинг ёзида Тошкент вилоятининг Қибрай туманида 75 ёшдан ошган Саидносир деган бир танишим вафот этди. Жуда ажойиб, камтарин, ҳалол-пок, ўзини болалардек тутадиган содда инсон эди. Қизлари ва ўғиллари уйли-жойли бўлиб кетган. Охирги беш-ўн йилда у кишининг кампири гоҳ ўғилларининикида, гоҳ қизларининикида ҳафталаб, ойлаб қолиб кетиб ва невараларилари билан овора бўлиб, чолини қаровсиз қолдирди. Отанинг ҳоли не кечаётганлигини фарзандлар ҳам ўйламай қўйишди. Саидносир ота кўпинча иссиқ овқатсиз қолар, кирларини бировларга ювдирарди. Ота уйида қарайдиган одам бўлмагани учун ҳар йили рўзасини Тошкент шаҳридаги масжидларда тутарди. Ҳатто таниш-билишларининг уйига борса ҳам, бировга малол келмасин, деб ўзининг нони билан бир чақмоқ новвотини белига тугиб борарди. Агар меҳр-оқибатдан гап очсангиз, кўз ёшлари селдек оқарди, лекин ҳасрат қилмасди, на кампиридан ва на фарзандларидан нолирди. Тўғриси, ўзгаларга меҳри баланд бу инсоннинг ўзи меҳрга муҳтож эди. У меҳр-оқибатни ўзгалардан эмас, ўз фарзандларидан кутарди.

Яқинда фарзандлар ўлган отанинг йил ошини беришди. Жонлиқ сўйилди, катта дошқозонда ош дамланди, дастурхонга қўйилган ноз-неъматлардан кўз қамашади, маъракага бутун бир қишлоқ аҳолиси айтилган.

(Давоми 2-бетда)

МУТОЛАА

ЧЎЛПОН ҲАҚИДА РОМАН

Яқинда таниқли адабиётшунос олим Наим Каримовнинг "Чўлпон" номли маърифий романи нашрдан чиқди.

Шуни алоҳида айтиш зарурки, бадиий асарнинг битилмаган бир қонуни бор: асарга киритилган ҳар бир образ ўзлигини, ғояни ёритишдаги вазифасини талаб қилади. Шу нуқтаи назардан "Чўлпон"да ғоявий юкламаси йўқ даражадаги персонажлар анчагина бор. Аммо Наим Каримов персонажларни ўзига хос тасвирлашга, ўсиш-ўзгаришда кўрсатишга интилган.

Романдаги тиниқ тимсоллардан бири - Солиҳадир. У тагли-тахтли оила фарзанди, сурати ҳам, сийрати ҳам гўзал хилқат.

(Давоми 4-бетда)

СИГАРЕТФУРУШЛАР

АТТАНГ

Автобусга бир қўлида қоғоз қути, бошқасида сумка кўтарган аёл чиқиб, чорловини бошлади.

-Сигарета бор, сигарета...

-Донага борми, - сўради орқа ўриндиқда ўтирган 15-16 ёшлардаги ўсмир.

-Ҳа, бор. Қай биридан...

Сотувчи аёл харидорнинг сигаретасини ёқиб бергач, яна ишида давом этди.

-Сигареталарнинг "оригинал"лари бор...

Деярли ҳар куни шу каби манзарага дуч келамиз, лекин негадир кўрмасликка оламиз. Ёҳуд аҳамиятсиз нарсадек қўл силтаймиз. Аслида муаммонинг илдизи шу ерда эмасми? Яшириб нима қилдик, кўча-кўй, бекатларда, қўйингки одам тўпланадиган ҳар қандай жойда мўъжазгина стол қўйиб, тамаки маҳсулотлари савдоси билан шуғулланаётган "бизнесмен"лар фаолиятига аллақачон кўникиб қолганмиз. Ҳатто аксариятимиз уларнинг мижозига ҳам айланиб улгурдик.

-Вақтингизни йўқотиб дўконга бормайсиз, ҳам 50-100 сўм арзон, - дейди ўзини Олимжон деб таништирган йигит. – Ёшим 24 да. Салкам 7 йилдан буён чекаман. Тўғрисини айтсам, ҳар доим ҳам кўчадан олавермайман. Ётоқхонамиз қоровули ҳам сотади. Ҳозир тугаб қолибди.

-Нима учун чекасиз? - сўраймиз ундан.

-Шунчаки, ўрганиб қолганман, - дейди у бепарвогина.

Англаган бўлсангиз керак, суҳбатдошимиз ҳали талаба, ётоқхонада яшайди. Бу каби ёшлар ота-онасидан узоқда бўлгани боис хоҳлаймизми-йўқми, барибир назоратдан четда қолади. Аслида бу ёшдаги йигит-қизлар мустақил фикрли шахс сифатида шаклланган бўлиши керак. Аммо бугунги талабаларнинг ҳаммасини ҳам бу тоифага кирита олмаймиз. Негаки, улар билан суҳбатлашсангиз, бу борада нўноқлиги сезилиб қолади.

(Давоми 2-бетда)

ИЗЛАНИШ

ЭЪТИБОРГА МОЛИК ЯНГИЛИК

Томорқасида ғўзанинг янги навини яратиш устида ишлаган киши ҳақида ҳеч эшитганмисиз?

Жондор туманидаги Ҳазорман қишлоғида яшовчи Қудрат Қўшшаев мана, 14 йилдирки, ўз томорқасида илмий изланишлар олиб боряпти. Айни пайтда тумандаги 11-ўрта мактабда биология фанидан сабоқ бераётган қишлоқ муаллимининг узоқ йиллик меҳнати зое кетмади.

-1990 йили мактабимизда пахтачилик тўгараги очгандим, - дейди у. – Шунда ғўзанинг эртапишар, ҳосилдор навини яратишга қизиқиш уйғонди. Ғўзанинг турли навлари устида чатиштириш ишларини амалга ошира бордим.

(Давоми 3-бетда)

ХОРАЗМЛИК КОМИЛЛАР

МЕРОС

Оқшом бўлганлигидан ҳамманинг кўзи "зангори экран"да. Машҳур ҳофиз Комилжон Отаниёзов "Лазги" куйига қўшиқ хониш қилмоқда...

Ҳамманинг кўзи экранда, хаёли қўшиқда, кўнгилларида ҳаяжон ва умид... Комилжон ака яна куйлашда давом қилармикан! Шу пайт ўтирганлардан бири жимликни бузди.

"Комилжон ака зўр шоир, ҳозиргина айтилган ашуланинг сўзини ҳам ўзи ёзган экан". Кимдир билағонлик қилди. "Йўқ, ғазал Комил Хоразмий деган шоирники"...

Нима сабабдандир узоқ йиллик ўша хотира дилимда жонланди-ю, "Комил" исми билан боғлиқ фикрларни қоғозга тушира бошладим.Ҳақиқатдан ҳам Хоразмда "Комил" исми қачон ва қандай пайдо бўлган? Воҳада ҳозирда ҳам "Комилов" деган фамилия учрамайди. Комил исмини биринчи бўлиб олган киши бу – Комил Хоразмийдир.

(Давоми 4-бетда)

BANK
ХАЛҚ БАНКИ
сизнинг
оилангиз банки

КЕЛГУСИ СОНДА:
БОҒЧА СОТИЛДИ ВА... ЁПИЛДИ
ФАРҒОНАДА НИМА ГАП?
НАФС

БУНИ ҲАЁТ ДЕЙДИЛАР...

КЎНГИЛДА "АЙБ" ЙЎҚ ЭКАН...

Бу воқеа анча йиллар илгари содир бўлган. Ёшлик экан. Баҳром ҳарбий хизматдан қайтганидан кейин бир ҳафтадан сўнг отаси Ялғош ака билан онаси Мисқол опага "дард"ини ёрди. Могилёвда унинг "юрагини ўғирлаган" белорус қизи - қуралай кўз Надежда интиқ бўлиб кутаётгани, тезда изига қайтмаса иложсизлигини тушунтирди...

Баҳромнинг бу "дарди"ни тинглаган Мисқол опа йиғи-сиғи қилди. «Дугонам Дурмоҳнинг қизини икки йилдан бери сенга қаратиб турувдик, нима деган одам бўлдик», деб дув-дув кўз ёш тўкди. Ялғош ака эса ич-ичидан оғир "уҳ" тортиб қўйди. Начора, ўғлининг раъйини қайтаришнинг ҳеч имкони йўқ. Болаларнинг "бўйи етган"дан кейин кўнглига ҳам қулоқ солиш керак экан-да...

Шунда... ҳовли эшиги тақиллади. Ҳамсояси Чорибобо Ялғош аканинг отини айтиб чақирди. "Меҳмонлар келди, пешвоз чиқ, Ялғош", деди.

Эскигина ҳаворанг "Жигули"дан уч киши ва бир қиз тушди. Барваста, баланд бўйли русийзабон киши "Бахром Ялгашевич здесь живёт?", деб кириб келса борми? Ҳанг-манг бўлиб қолган Мисқол опа ичкаридан Баҳромни чақирди. Баҳром қўлида кимнингдир суратини ушлаганича ҳаллослаб чиқди. Не кўз билан кўрсинки, суюклиси уйи остонасида кўзлари жовдираб турибди. Улар бир-бирларига кўз билан талпиндилар. Ҳовлида қуёш билан ой бир йўла нур сочгандай бўлди. Эртаси ўтиб Баҳром билан Надежданинг висол тўйи бўлди. Бир тўй бўлдики, Файзобод қишлоғи бунчалик чиройли тўйни кўрмаган эди...

Беш ўғил, бир қизнинг ота-онаси бўлган Баҳромбой билан Надежда опалар яқинда невара тўй беришди. Надежда опа Могилевдаги ота-онаси, яқин дўстларини ҳам шу тўйга чорлади. Тўйда меҳмонлар шундай ўйинга тушдиларки, даврадаги ҳамманинг уларга ҳаваси келди. Ўзбек "Ёр-ёр"ига белорус оҳанглари қўшилиб, севги, муҳаббат, садоқат, вафо мадҳ этилди.

Сафарали ЭШМИРЗАЕВ

ҲАММОМДАГИ АЖИНА

Бу – бўлган воқеа. Қорақалпоғистоннинг Беруний туманида яшовчи дўстларим айтиб беришган.

Берунийлик Собирвой уйланганига икки йилдан ошадики, ҳадеб уйига кеч келаверди. Баъзи пайтлар эса тунда аллақаерлардадир қолиб кетади. Хуллас, баҳона кўп. Ўртоқлари буни яхши билишади – Собирвойнинг машуқаси бор. У куни-тунни шу жувон билан ўтказади. Уйда келиннинг кўзи тўрт бўлиб кутаверади.

Бир куни Собирвой ичиб олиб мақтанибди: "Мен хотиндан қўрқмайман... Гаров ўйнайман, Гулсумни (машуқаси) уйимга ҳам олиб бораман..."

Келин онасиникига кетган пайтда Собирвой машуқасини уйга олиб келди. Шумроқ дўсти келинга телефон қилиб, уйда Собирвой алаҳсиб ётганини айтди. Ярим тунда келин уйга югурди. Бемаҳалда ҳовли эшиги тарақлади. Типирчилаган Собирвой машуқасини ҳаммомга яширди. Эшикни очиб, хотинига пешвоз чиқди. Ҳансираган Собирвойни кўриб келин дарҳол уйга етаклади. Ўрнига ётқизди.

-Сизга нима бўлди?

-Жин чалди. Кўзимга ажина кўринди...

Келин "эрим қаттиқ қўрқибди", деган ўй билан ҳаммом айвонидаги жумракдан совуқ сув олиб келгани югурди. Эшикни очиб чинқириб юборди-да, гурсиллаб қулади. Ҳаммомдаги жувон ялангоёқ бўлиб ҳовлини оралаб қочди. Бир зумда келиннинг ота-онаси келди. Ака-укалари йиғилди. Келин ўзига келгач, бўлган воқеани айтди. Кекса ота-она ярим кечаси бировнинг ҳаммомида бегона аёл нима қилади, деган ўй билан қизини ҳам жин чалганга йўйишди. Муллага одам юборишди.

Фақат бу ҳолатни кузатиб турган Собирвойнинг дўстлари Нурилло ва Муҳаммад ерга қараб, қиқир-қиқир кулишарди. Ранги-рўйи гезарган Собирвой эса уларга еб қўйгудай бўлиб қарарди.

"АНАКОНДА БОЛАМ, ЯХШИМИСАН..."

Нурилло табиатан ҳазилкаш. Доимо бирор ғалати воқеани бошлаб юради. Шундай бўлса-да, хотинидан чўчийди. Янгамулло зириллатади уни.

Анакондани кўпчилик яхши билади; Яъни улкан бўғма илон дегани. Аччиқланса, гоҳида хотинига: «Сен Анакондасан! -дейди».

Бир куни дўстининг уйига борди. Гурунг қизиди. Даврада дўстининг отаси, қишлоқдан келган Ҳасан ота ҳам бор эди.

Нурилло оиласи ҳақида гап кетганда ҳа деб "Анаконда келинингиз ундай, Анаконда келинингиз бундай", деб чолга гапираверди. Чол ҳам хотинининг исми Анаконда экан-да, деб ўйлади.

Ош дам егунга қадар мезонбга Нурилло ташқарини айланиш истагини билдирди. Улар чиқишгач, телефон жиринглади. Гўшакни оладиган одам йўқ. Телефон гўшагини чол кўтарди.

-Алло, ким бу, сенга нима керак, болам?

-Мен... Мен... Нурилло акам керак... Нурилло акамнинг оиласиман. У киши шу ердамилар?

-Эй, ҳа, Анаконда қизим, яхшимисан? Эринг ҳозиргина ташқарига чиқди. Соғлигинг дурустми, Анаконда қизим?

Гўшак бир лаҳза жим турди... Сўнг жувоннинг уф тортгани ҳамда гўшакнинг чўзиқ овози эшитилди.

Остонада капалаги учган кўйи бош ирғаб Нурилло турарди.

"ОВИ" ЮРИШМАДИ

Ўқиш баҳона раис катта шаҳарга келди. Пули кўп. Еди. Ичди. Ресторанннинг "сайгули"сида яйради. Керилиб, ҳиқиллаб чиқди емакхонадан. Хўроз бўлиб у ёқ-бу ёққа бўй чўзиб қўйди. Баҳор ҳам кепти. О, қаранг-а, кўча тўла қиз-жувон.

Меҳмонхонанинг зўрини танлади. Юқори қаватдан жой олди. Кўнглига шайтон оралади. Ширакайф. Кўнгил ножўя ишни тусади. Кеч кирди

Қўнғироқ қилиб "такси" чақирди. Шаҳар айланди. Йўл четида қимтиниб турган икки қиз ёнида "такси"ни тўхтатди. Орқа ўринда чайқалиб қизларга гап отди. Қизлар ҳам машинага ўтириб олишди.

-Раис бово, яхшимисиз. Янгам яхшими? Укаларим омонэсонми? Уйга қайтаётувдик. Вокзалга бораяпмиз. Сессияни тугатдик, - деди қизлардан бири бобиллабгина.

Раис ялт этиб қаради. Кайфи учди. Эсанкиради. Ҳамқишлоғи, ТошМИда ўқийдиган Шоҳида.

-Сиз ҳам қишлоққа кетаяпсизми, раис бово?

-Ҳа, қишлоққа, йўғ-е, ҳа-я қишлоққа... – деди ғудраниб ва ҳайдовчига "вокзалга юр", деб буюрди.

Ҳайдовчи халқи анчагина сезгир ва "қитмир" бўлади. "Йўлимиз тескари бўлса-да, энди шу... келишилган пулни берсангиз, майли..." деди мийиғида кулиб.

Вокзалга етгач раис тушмади. "Меҳмонхонада ҳужжатим қолиб кетибди", - деб баҳона қилди. Ва ҳайдовчига заҳрини сочди:

-Нега қараб турибсиз? Юрмайсизми?

-Қаерга?

-Меҳмонхонага!

Мақсуд ОРЗИЕВ

САДАҒАНГ КЕТАЙ, ОҚИБАТ

(Боши 1-бетда)

Саидносир отанинг бундан олдинги маъракалари ҳам шундай ўтган эди. Отани яхши билган қишлоқ қариялари йил ошида ўтириб, ўғилнинг фарзандлик бурчи ҳақида мунозара қилишар экан, отага тириклигида оқибат кўрсатишнинг савобларини таърифлаб беришди.

Мен ибрат бўлсин учун бир салбий мисол-

ни келтирдим. Аслида ҳаётда оқибатли фарзандлар кўп. Бизнинг келажагимизни ана шундай фарзандлар белгилайди. Айниқса, оқибат эшиклари очилган бу йилда оқибатли фарзандлар ўз ота-оналарининг дуоларини олишларига ишонамиз.

Оққўрғон туманидаги Навоий номли ширкат хўжалиги ҳудудида бир кекса ўқитувчи яшайди. У олтмишинчи йилларда шу тумандаги ҳозирги "Оққўрғон" ширкат хўжалиги ҳудудида жойлашган 27-ўрта мактабда дарс берганди. Пенсияга чиққанига ҳам кўп йиллар бўлди. Бир куни ҳозир у яшаётган қишлоққа ёшлари элликдан ошган бир гуруҳ эркак ва аёллар кириб келишди.

-Анвар ота Холбековнинг уйи қайси? – деб сўрашди улар тўғри келган одамдан.

Уйни кўрсатиб қўйишди. Улар ҳовлига бостириб киришди:

-Ассалому алайкум, муаллим!

Ҳовлида иш қилиб юрган Анвар ота ҳайратдан қотиб қолди ва бир пайт ўзига келиб деди:

-Ҳай, сен, ҳалиги дарсдан қочиб кетадиган Абдураҳмонмисан?!

-Худди ўзиман.

-Ё тавба, ўзгариб кетибсан, ичимдагини топ эдинг, ҳозир сўзамол кўринасан? - Анвар ота шундай деб бошқа шогирдига юзланди: - Сен Файзулла бўлсанг керак?

-Шундай.

-Ҳозир қаердасан?

-Самарқанд томонда, Тойлоқ туманида яшайман, - дейди Файзулла ва сўзида давом этади: - Бир пайтнинг ўзида иккита келин туширмоқчиман, тўй куни белгиланса, келиб сизни ўзим олиб кетаман.

-Мана бу Абдуғани, таниб турибман, - дейди устоз шогирдига тикилиб. – Сен ҳам бошқа вилоятга кўчиб кетдингми?

-Йўқ, ҳозир ҳам олдинги "Оққўрғон" совхозидаман, энди ширкат хўжалиги бўлган.

-Нима иш қиласан?

-Ўқитувчиман.

-Яхши, нонинг ҳалол экан.

Анвар Холбеков шогирдларини номма-ном айтиб бағрига босар экан, бирортасининг ҳам исмини адаштирмасди: Эрали, Абдимўмин, Мирзааҳмад, Ҳабиба, Тожихол, Пардабой...

Булар Оққўрғон туманидаги 27-ўрта мактабнинг 1965-1966 ўқув йилидаги битирувчилари. Улар бундан тўрт йил олдин бир-бирлари билан хабарлашиб, хат ёзишиб, бир жойга тўпланишди ва олтмишинчи йиллар бошида она тили ҳамда адабиётдан дарс берган севимли ўқитувчилари Анвар Холбековни излаб топиб, ҳар йили икки марта биргаликда хабар олиб туришга қарор қилишди. Юқорида биз 2000 йилда юз берган биринчи учрашувни тасвирладик. Шундан бери анъана давом этаяпти. Шогирдлар ҳар йили икки марта бир жойда тўпланиб, биргаликда устознинг хонадонига боришади.

Бундан ташқари, улар устозни ўзларининг тўй-маъракаларига ҳам олиб кетишади. Ҳозир шогирдларнинг ўзлари эллик бешдан ошиб, олтмишга яқинлашиб қолишди. Шунга қарамасдан, устоз олдида ўзларини ўқувчидек ҳис этишади. Анвар Холбековнинг қалб севинчини эса тасвирлаш қийин. У яшаётган қишлоқ аҳолиси ҳам шогирдларнинг устозга кўрсатаётган оқибатларидан таъсирланиб, уларга ҳавас назари билан боқмоқда. Бу кекса ўқитувчининг қишлоқдаги обрўсини яна ҳам ошириб юборди.

Оқибатли қўшни қариндошдан афзал бўлади. Баъзан ёнма-ён яшайдиган қўшнингиз қай даражада оқибатли эканлигини билмаслигингиз мумкин.

Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманидаги Янгиҳаёт қишлоғида яшардик. Сония опа деган бир қрим татар қўшнимиз бор эди. Ёши етмиш бешларда. Қариндош-уруғлари Қримга кўчиб кетишди. Бироқ қўли калталик қилиб Сония опа кўчиб кетолмади. "Чолимни шу ерга кўмдим, шу ерда қоламан", деди у. Бирам истараси иссиқ, ширинсўз, меҳрибон ва меҳмондўст момоки, асти қўяверасиз. Суҳбатлашсангиз, дилингиз яйрайди.

Биз Тошкентга кўчадиган бўлиб қолдик. Борадиган жойимизни қоғозга ёзиб бердим. У биз билан йиғлаб-сиқтаб хайрлашди. Ҳали орадан бир ой ўтмасдан Лабзакдаги уйимизга Сония опа кириб келди. Қўлида бир парча қоғоз, чарчаганидан ҳаллослаб зўрға нафар оларкан, кўзлари ёшланиб дейди:

-Сизларни соғиндим, невараларимни кўргим келди.

-Қандай топиб келдингиз бу ерни?

-Учта таксига чиқдим, мана бу ўзинг ёзиб берган қоғозни таксичиларга кўрсатиб, сўраб-суриштириб топдим. Сизларни кўрдим, меҳрим қонди, энди бироздан кейин кетаман, уйим ёлғиз қолди, - деди Сония опа.

Уни кўндиролмадик. Меҳр-оқибатга тўла кўзлари билан боқиб дейди:

-Ҳар ойда бир марта пенсия олганимда келиб, сизларни кўриб кетаман.

-Аксинча, - дедик биз унга, - ҳар ойда икки марта биз бориб, сизни кўриб турамиз, шунга розимисиз?

-Илоё, менга ўхшаб оқибатли бўлинглар! – деди Сония опа йиғлаб дуо қиларкан.

Тўғриси, Сония опадек оқибатли қўшниларни кўрганингда ҳаётни, одамийликни, дунёни бошқача тасаввур қиласан. Оқибатли инсонлар борки, ҳаёт гўзал, дунё тинч, эзгулик барҳаёт.

Оқибатли инсонлар жамиятимизнинг фахрли аъзолари. Улар ҳаётимизга кўрк бағишлайди. Оқибат инсонни эзгуликка чорлаганидек, давлатни ҳам эзгу ишларга бошлайди. Биз Ўзбекистон ҳукуматининг "Меҳр ва мурувват йили" дастурида ана шундай ишларнинг аниқ мақсад ва йўналишларини кўрдик. Уларни амалга оширишда иштирок этиш ҳар

биримиздан юксак масъулият ва оқибат талаб этади. Оқибатли бўлсаккина, мақсадга эриша оламиз. Бугун мамлакатимизда оқибатнинг эзгулик эшиклари очилган экан, ундан савоб билан киришни ният қилайлик.

Садағанг кетай, оқибат!

Иброҳим НОРМАТОВ

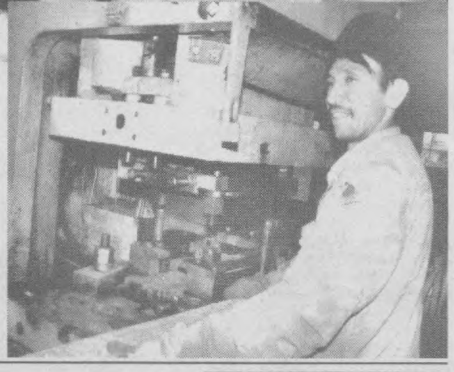

Сирдарё вилоятидаги "Бахтселмаш" Белорус – Россия – Ўзбекистон қўшма корхонасида қишлоқ хўжалиги техникаларининг ҳайдов ва чопиқ агрегатлари учун эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқарилади. Тайёрланаётган маҳсулотларга эҳтиёж катта.

СУРАТЛАРДА: 1) муҳандис Анохин Сергей, тобловчи Игор Кутовой; 2) шакл берувчи Абдурасул Орипов.

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

Ўзбекистон Мудофаа вазирлигининг матбуот хизмати томонидан журналистлар учун семинар ўтказилди. Анжуман иштирокчилари Чирчиқ шаҳридаги Олий танк қўмондон муҳандислик билим юрти ва Тошкент ҳарбий округининг сержантлар тайёрлаш мактаби ҳаёти ва фаолияти билан танишдилар.

БЎЛҒУСИ ЗОБИТЛАР ҲУЗУРИДА

Билим юртида олти мутахассислик, яъни танк қўшинлари ва ҳаво-десанти қўшинлари командирлари, муҳандислик таркиби, тарбиявий ишлар бўйича командир ўринбосарлари, офицерлар тайёрланади.

Анжуман давомида Мудофаа вазирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари полковник Маннопжон Аҳмедов, полковник Ботир Мирзамуҳамедов, полковник Жуманиёз Раматов ва бошқалар Қуролли кучларда ўтказилаётган ислоҳотлар, мудофаа соҳасида қабул қилинган янги қонунлардаги ўзгаришлар, давлат ва ҳарбий сирларни сақлаш тўғрисида журналистларни хабардор қилишди. Шунингдек, семинар иштирокчилари сафарбарлик чақирув резерви хизматига жалб қилинганларнинг ўқув ва хизмат жараёнлари билан таништирилди.

Дилдора ТОИРОВА, "Туркистон-пресс"

СУВ - БУ ҲАЁТ

ҚУШЛАР ҚАЙТДИ ЯНА МЎЙНОҚҚА

Гапнинг ростини айтганда, Орол денгизининг аҳволи ҳали ҳам яхши эмас. Денгизнинг сув қоплаган майдони йилдан-йилга қисқариб, янги – Оролқум саҳроси кенгайиб бораётир.

Мамлакатимизда балиқ маҳсулотларини қайта ишловчи катта имкониятга эга бўлган Мўйноқ шаҳридаги корхоналар ўз фаолиятини тўхтатмоқда, ускуналар сотилмоқда. Ўз даврида мингга яқин киши меҳнат қилган Мўйноқ балиқ консерва комбинатининг иморатлари яроқсиз ҳолга келиб қолмоқда. Қўнғирот, Қозоқдарё, Учсойдаги балиқ заводлари, балиқ сақлайдиган ўнларча йирик музлатгичлардан айни пайтда номнишон йўқ.

Лекин шу ҳудудларда истиқомат қилувчи аҳоли ҳар қандай қийинчиликларга қарамасдан, бошқа жойларга кўчиб кетишмади.

Мана икки йилдирки Мўйноққа Амударёдан оби-ҳаёт оқиб келмоқда. Аниқроғи, 2002 йил май ойида дастлаб Мўйноқнинг жанубидаги "Дарёлик"га сув келиб тушди. Одамларда яна келажакка ишонч уйғонди.

Амударёнинг ушбу қуйи ҳавзасидаги сув тармоқларга ажралган ҳолда Оролга қуйиларди. Сувсизлик туфайли ана шу ҳудуддаги "Довудкўл", "Жилтирбас", "Сарибас", "Домалак", "Шоикўл" сингари юзлаб кўллар қуриди. Эндиликда Аму ва Сирдарёлар тўлиб-тошиб, Орол денгизига сув етказиб бериши гумон.

Шунинг учун Амударёдан оқиб келаётган сувнинг денгизга оқизилишини тўхтатиб шу ҳудуддаги кўлларда сақланиб қолинишининг чора-тадбирларини кўриш лозим. Чунки бу сув денгизга етиб бормасдан қумликларга ва тўқайларга сингиб кетади. Оз миқдорда оқиб келаётган сувни эса Мўйноқ атрофидаги кўлларга оқизиб, ҳудуддаги экологик вазиятни яхшилаш керак. Натижада кўлларни қайта "тирилтириб" чорвачиликни ривожлантириш, балиқчилик ҳамда ондатра-қушчилик хўжаликларини қайта тиклаш имкони туғилади.

Маълумки, Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг 1994 йил Нукус шаҳрида Орол денгизи ҳавзасида экологик вазиятни яхшилашга бағишланган конференцияси катта аҳамиятга молик бўлди. Ушбу тадбирда Орол денгизи ҳавзасида экологик ва ижтимоий ҳолатларни яхшилаш бўйича амалга ошириладиган ишлар дастури қабул қилинди. Унга биноан Орол денгизи ҳавзасида узоқ муддатли стратегик юмушларни ҳаётга татбиқ этиш учун Марказий Осиё давлатларига техникавий, молиявий кўмаклар бериш тавсия қилинади.

Аммо дастурда кўрсатилган глобал масалаларни ҳал этиш фақат бизнинг мамлакатимиз чекига тушди ҳисоб. Сабаби, бу ерда қилинаётган ишларнинг мутлақ кўп қисми Ўзбекистон Республикаси бюджети ҳисобидан бўлаётир. Фақат халқаро аҳамиятга молик Судочье кўлини тиклашга Голландия ҳукумати ва шу мамлакатнинг табиатни ҳимоя қилувчи жонкуярлари амалий ёрдам берди.

Амунинг қуйи қисмидаги ҳавзасида узунлиги 40 километрлик сувни сақлаб қолувчи ва 1800 метр бўлган сувни тартибга солиб турувчи иншоотлар мамлакатимиз томонидан бунёд этилди. Натижада ушбу сув омборида 200 миллион кубдан зиёд сув жиловланиб, "Гогекўл", "Мўйноқ ҳавзаси" кўлларини сув билан тўлдиришга киришилди.

Бу йирик ва ноёб иншоотнинг фойдаланишга топширилиши натижасида Мўйноқ атрофларидаги ўнларча кўллар сув билан лиммо-лим тўлиб, бу ерларда яна файзли ҳаётни жонлантирди. Эндиликда Мўйноқ туманида ҳам яна турли қишлоқ хўжалик экинлари экила бошланди. Чорвачилик озуқаси кўпайди. Илгари кетиб қолган паррандаю даррандалар яна қайтиб келиб бу ерларни макон тутдилар.

Шунингдек, ўтган йили сентябрда Амударёнинг қуйи қисмидаги сунъий сув омборини кенгайтириш ва қайта қуриш ишлари бошлаб юборилди.

Бу иншоотнинг тўлиқ қурилиб, фойдаланишга топширилиши учун бир миллиард 802 миллион сўм маблағ сарфланади. Иншоот қурилиш-монтаж ишларининг бош пудратчиси қилиб, Оролни қутқариш Халқаро жамғармасининг Нукус филиали тайинланди. Қурилиш ишларини эса "Сув қурилиш" очиқ турдаги акционерлик жамияти қурувчилари жадаллик билан олиб бораётир.

Ушбу иншоот қурилиб ишга туширилгач, Орол денгизи ҳавзасида яшаётган аҳолининг турмуш даражаси яхшиланади, халқ хўжалиги ривожланади, Мўйноқнинг балиқчилик шуҳрати қайта тикланади, минг-минглаб янги иш ўринлари яратилади.

Абдураҳмон ИСКАНДАРОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

СИГАРЕТФУРУШЛАР

(Боши 1-бетда)

Балки ёшлар ўртасида ҳар хил ножўя ҳолатларнинг учраётганига ҳам сабаб шудир. Фикримиз нечоғли тўғри ё нотўғрилигини билиш мақсадида Талабалар шаҳарчасида кузатувимизни давом эттирдик. Дастлаб бозорча томон йўл олдик. У ерга етмасдан ҳар қадамда битта стол. Бозор растаси дейсиз. Яқинлашишингиз билан сотувчи аёлларнинг бири қўйиб, иккинчиси маҳсулотнинг "тоза"сини таклиф қилади. Кўз олдимизда уч нафар 13-14 ёшлар чамасидаги болалар келиб "PINE" сўради. Иккинчи столда ўтирган аёл чаққонлик қилиб, ўн дона сигаретасини пуллади. Харидор болалар бирор антиқа нарса топиб олгандек югуриб кетишди. Шу пайт яна мижоз келди. Ташқи қиёфаси талаба эканлигини айтиб турган йигит сигарета қутиларини кўздан кечира бошлади.

-Ука, "тоза"си бу, қозоқдан олиб келганмиз.

Бу гапни эшитган харидорнинг кўнглида ортиқча шубҳа қолмади шекилли "PINE"дан битта қути олди.

-Бир кунда неча дона чекасиз,-суҳбатга тортаман уни.

-Ҳар хил, - дейди Қувонч исмли бу талаба. – Айрим пайтлари битта почкасиям етмай қолади.

-Нима учун чекасиз?

-Сиқилиб кетаман...

Энди ўзингиз ўйлаб кўринг. Кунига ўртача бир қути сигарета чекилса, бу бир ойда ўттиз қути дегани. Ҳар бирига 500 сўмдан сарфланганда – 15 минг сўм бўлади. Устига-устак пулга қўшилиб соғлик ҳам йўқотилса...

-Айрим кишилар 10-15 йилдан буён чекаман, лекин зарарини сезмаяпман-ку, дейишади. Бу ташқаридан қараганда шундай, - дейди С.Раҳимов туманига қарашли 32-оилавий поликлиниканинг биринчи тоифали шифокори, терапевт Ўғилой Примова.-Ваҳоланки, ҳақиқий асоратни вақтинча сезишмайди. Аслида чекувчиларнинг бошқаларга қараганда сурункали бронхит, пневмания каби касалликларга чалиниши ўта юқори бўлади. Мунтазам тамаки истеъмол қилиш оқибатида ўпка тўқимасида патологик ўзгаришлар рўй бериб, ҳатто бронхиал астмани келтириб чиқариши мумкин. Афсуски, буни кўпчилик англаб етмаяпти. Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети талабаларига хизмат кўрсатиш менга юклатилгани боис ётоқхоналарда, факультетларда тушунтириш ишларини олиб бораяпмиз. Бироқ, барибир бу иллат ёшлар орасида кенг қулоч очиб бораётгани кишини ташвишга солади. Сабабини суриштирганимизда, кимдир қизиқишдан, яна кимдир бекорчиликдан, шунчаки эрмакка чекишини айтади. Яқинда бир талаба пушаймонлигини айтиб, маслаҳат сўради. Очиғи хурсанд бўлдим.

Шу тобда ўйга толасан, киши. Бу ҳолат балки ўсмирларнинг ўтиш давридаги руҳий кечинмалари билан боғлиқдир. Буни психологлар қандай изоҳлашади?

-Тўғри, чекишга бўлган қизиқиш асосан ўсмирлик даврида бошланади, - дейди психолог Лутфулла Турсунов. - Бу даврда унинг руҳияти, ижтимоий ҳолатида жиддий ўзгаришлар содир бўлади. Чунки у энди "бола" эмас, шу билан бирга "катта" ҳам эмас. Ундаги ижтимоий қизиқишлар тизими қайта шаклланади. Ўсмирлар аввалига "катта"ларга тақлид қилиб чекса, йигитлик даврида тенгдошларидан ажралиб туриш, улардан устун бўлиш ва олифталик учун оғзига тамаки олади. Бунда атроф-муҳитнинг таъсири катта бўлади. Шунинг учун ота-оналар болаларининг ким билан дўстлашаётганлигини назорат қилсалар яхши бўларди.

Ҳайрон қоласан киши. Тамаки маҳсулотларининг инсон организмига зарарли, соғлик учун хавфли эканлигини била туриб кўпчилик чекади.

Маълумотларга қараганда, биргина Бритиш Американ Табако халқаро тамаки компанияси умумжаҳон бозорининг 15 фоизга яқин улушига эга экан. 2002 йили компания томонидан 777 миллиард қути сигарета сотилган. Рақамлардан хаёлингиз шошади. Бу қанчадан-қанча киши оргинизмини заифлаштираётир. Жумладан, юртдошларимизни ҳам.

Республикамизда тамаки маҳсулотлари савдоси махсус қонун-қоида, меъёрий ҳужжатлар асосида амалга оширилади. Вояга етмаганларга сотиш эса қонунга кўра тақиқланган. Аммо бундан айрим шахслар бехабар ёки билишса-да, амал қилишмайди. Бу хулосага даб-дурустдан келмадик, албатта. Масалан, эрта туриб метронинг Беруний бекатига боринг, бунга ўзингиз гувоҳ бўласиз. "Университет" кўчаси томон чиқишда "тўсиқ"қа рўбарў келсангиз ҳайрон бўлманг. Бу "сигаретфуруш" аёлларнинг бизнеси. Учта стол, ҳар бирида икки нафардан олти киши. Сигареталарнинг хоҳлаган маркасидан топиб беришади. Уларнинг фаолияти нечоғли тўғри ёки йўқ, бу мутасаддиларга ҳавола. Лекин тамаки маҳсулотлари ёш болаларга ҳам сотилаётганлиги кишини ташвишга солади. Табиий савол туғилади. "Учар"лар бу маҳсулотларни қаердан олиб келишаётган экан? Бу ҳолатга солиқ ва ички ишлар ходимлари нега чек қўя олишмаяпти?

-Тирикчиликнинг айби йўқ, - дейди ўзини таништиришни истамаган 35-40 ёшлардаги аёл. - Бирпас савдо қиламиз, сўнг кетамиз...

Унинг бошқа гапиргиси келмади. Қўли-қўлига тегмай қутидаги сигареталарни бўшата кетди.

"Акциз маркалари бўлмаган тамаки маҳсулотлари солиқ органларининг қарори асосида мусодара қилиниши лозим", дейилади "Ўзбекистон Республикасига олиб кирилаётган ва ишлаб чиқарилаётган тамаки маҳсулотлари ҳамда алкоголли ичимликларга акциз маркаларини қўллаш тартиби тўғрисида"ги Қоиданинг 4-бандида. Демакки, юқоридаги ҳолатларнинг барчасида ноқонуний равишда фаолият кўрсатилмоқда. Наҳот бу ҳеч кимни қизиқтирмаса? Ахир, тамаки маҳсулотларининг ноқонуний савдоси ёшларнинг онги, соғлигини заифлаштириши баробарида мамлакат иқтисодига ҳам ўзининг салбий таъсирини кўрсатади-ку? Бу муаммонинг бир томони, холос... Бошқа жиҳатларига ҳам жамоатчилик эътибори кучайтирилиб, зарур чоралар кўрилса, чекмасдан ҳаёт завқини суриш нақадар гаштли эканлиги ёшлар онгига сингдирилса, кашандалик имкон қадар камайган бўлур эди.

Саид РАҲМОНОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

(Боши 1-бетда)

Шахсий иссиқхонамда ғўзанинг бир йиллик формасини кўп йиллик аждодий ҳолига қайтардим. 1994 йилда тўрт яшар, 3, 4, 5, 12 чаноқли, стаканча кўринишдаги гулдан эркаклик чангини олиб, изланишда давом этдим.

ЭЪТИБОРГА МОЛИК ЯНГИЛИК

1997 йилдан бошлаб у чинакам нав кўрсаткичларига эга бўлди.

-Кейинги беш йилдан буён гуллаши, очилиши, фонетик ўзгаришлари бир хилда сақланиб келаяпти. Мен уни "Юртбошимиз шарафига "Ўзбекистон Президенти-1" нави, деб атадим. Таниқли селекционер олим Аухот Батталовга учрашдим, - давом этади Қ.Қўшшаев. – У кишининг тавсияларига кўра, Бухоро шаҳридаги "Сифат" лабораториясида янги нав тола кўрсаткичлари ва сифатини аниқладим.

Маълум бўлишича, бу навли пахта минг дона чигитининг оғирлиги 147 грамм. Момиқли чаноғининг оғирлиги 12-14 грамм, кўсак оғирлиги эса 25-30 грамм. Қ.Қўшшаевнинг айтишича, чигити намга, совуққа чидамли. 10-15 даража иссиқликда қийғос униб чиқади. Ғўза униб чиққандан кўсак очилишигача оралиқ давр 97-98 кунни ташкил этади.

Деҳқончиликдан ҳийла хабари бор киши ҳам бу кўрсаткичдан гап ғўзанинг эртапишар нави ҳақида кетаётганини яхши англайди. Фикримизча, муаллим меҳнатининг энг муҳим жиҳати, навнинг III тип тола беришидадир. Чунки ҳозиргача ўрта толали оқ пахта навлари ичида III тип берадигани йўқ. Тола узунлиги 38-39 миллиметр, тола чиқими 39 фоиз экани инобатга олинса, муаллимнинг изланишлари эътиборга лойиқлиги аёнлашади. Биз бу фикрларни муаллим тақдим этган лаборатория кўрсаткичларига таяниб айтаяпмиз.

Дарвоқе, ЎзПИТИ Бухоро филиали селекция ва уруғчилик бўлими мудири, республикада хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими А.Батталов Қудрат Қўшшаевнинг тадқиқот ишларидаги янгиликка интилишни таъкидлаган ҳолда қуйидагиларни билдирди:

-Умуман олганда, янги селекцион номер селекция жараёнида доимо андоза нав билан ёнма-ён экилади, ҳамма кўрсаткичлари таққосланади. Агар кафолатланган устунликка эга бўлса, чигити кўпайтирилади, Давлат нав синаш комиссиясига тақдим этилади.

Янги нав яратиш осон иш эмас. Бутун умрини шу ишга бағишлаб келаётган оддий бир қишлоқ муаллими 14 йил давомида ҳеч кимдан кўмак олмай туриб, томорқасида илмий изланишлар қилган экан, бундан фақат қувонмоқ керак.

Истам ИБРОҲИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Қамаши дон қабул қилиш очиқ ҳиссадорлик жамияти акциядорлари диққатига!

Қамаши ДҚҚ ОҲЖ ўз акциядорларининг 2003 йил якуни бўйича умумий йиғилишини 2004 йил 24 март куни соат 11.00 да ўтказади.

КУН ТАРТИБИ:

1.2003 йил молиявий хўжалик якуни бўйича жамият бошқарув раисининг ҳисоботи ва 2004 йил бизнес режасини тасдиқлаш.
2.2003 йил соф фойдани тақсимлаш, жамият бухгалтерия баланси, молиявий натижалари ва аудит хулосасини тасдиқлаш.
3.2004 йил учун жамият аудиторини тасдиқлаш.
4.Тафтиш комиссия аъзоларини қайта сайлаш.
5.Бошқа масалалар.

Манзил: Қамаши шаҳри Навоий кўча, 16-уй. Жамият маъмурий биноси. Телефон: 53-24-440, 53-24-450.
КУЗАТУВ КЕНГАШИ

ИТОГИ ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОАО «O'ZDONMAHSULOT AXBOROT HISOBLASH MARKAZI» за 2003 год
Бухгалтерский баланс

в тыс. сум

№	Наименование	Сумма
	АКТИВ	
I	Долгосрочные активы	
1.	Остаточная стоимость ОФ и немат. активов	12351
2.	Долгосроч. инвестиции	1050
	Итог I раздела	13401
II	Текущие активы	
1.	Произ. зап. тов. для прод	2853
2.	Расходы будущих период.	208
3.	Средства на р/счете	2987
4.	Дебиторы	12607
	Итог II раздела	18655
	Баланс	32056

№	Наименование	Сумма
	ПАССИВ	
I	Собственный капитал	
1.	Уставный капитал	17481
2.	Резервный капитал	7002
3.	Нераспределен. прибыль	1586
4.	Целевое финансирование	2283
	Итог I раздела	28352
II	Обязательства	
1.	Кредиторы	3704
	Итог II раздела	3704
	Баланс	32056

ФИНАНСОВЫЙ РЕЗУЛЬТАТ за 2003 год

в тыс. сум

1.	Выручка от реализации прод. работ и услуг	87580
2.	Производ. себестоимость реализованной продукции	63570
3.	Расходы периода	23568
4.	Балансовая прибыль	1396
5.	Налог на прибыль и др. отчисления от прибыли в бюджет	1115
6.	Чистая прибыль отчетного года	281

Достоверность баланса заверена 9 февраля 2004 года аудиторской фирмой ООО «Dunyo-audit», лицензия № 00180 от 03.09.2001 г.

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «O'ZDONMAHSULOT AXBOROT HISOBLASH MARKAZI»

Наблюдательный совет ОАО «O'ZDONMAHSULOT AXBOROT HISOBLASH MARKAZI» объявляет набор о созыве и проведении общего собрания акционеров по итогам 2003 года, которое состоится 24 марта 2004 года в 10^{00} по адресу: г. Ташкент ул. Шахрисабз 36.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1) Утверждение отчета Председателя Правления о финансово-хозяйственной деятельности общества за 2003 год.
2) Утверждение годового баланса и отчета о финансовых результатах хозяйственной деятельности общества за 2003 год.
3) Утверждение отчета ревизионной комиссии и результатов аудиторской проверки за 2003 год и утверждение аудитора на 2004 год.
4) Утверждение отчета Председателя Наблюдательного совета.
5) Распределение прибыли и определение размера дивидендов по итогам работы общества за 2003 год.
6) Утверждение бизнес-плана общества на 2004 год.
7) Утверждение наименования - ООО «AXBOROT HISOBLASH MARKAZI».
8) Утверждение Проекта Устава, Учредительного договора и Передаточного Акта.
9) Утверждение на должность Генерального директора создаваемого ООО кандидатуру Иванникову Т.В.
10) Утверждение кандидатур в состав Ревизионной комиссии общества.

№ п/п	Ф.И.О. кандидатов в Ревизионную комиссию
1.	Саматова Ф.Б.
2.	Карюкина Л.Э.
3.	Камбарова Н.

11) Утвержение проектов внутренних документов
§ Положение о Ревизионной комиссии.
§ Положение об Исполнительном органе.
Регистрация акционеров будет проводится с 9^{30} до 10^{30}.

Наблюдательный совет «O'ZDONMAHSULOT AXBOROT HISOBLASH MARKAZI»

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги "NON CELL" Ўзбек – Турк қўшма корхонаси мулк шаклини ўзгартириб, "NON CELL" МЧЖга айланишини ва низом жамғармасини 490222 АҚШ долларидан 161557744,20 сўмга камайтиришини эълон қилади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ туманидаги 52-ўрта мактаб томонидан 1983 йили Нурматов Зокиржон Раҳмонович номига берилган № 001314 рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент вилояти Чиноз туманидаги 48-ўрта мактаб томонидан 1994 йили Назирқулов Комилжон Жуманбоевич номига берилган А № 440397 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Яккасарой тумани ДСИ томонидан Мирзалиева Зумрат Сулаймоновнага берилган № 1107758 рақамли патент йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Утерянный аттестат о среднем образовании № O'R-B № 0100457 выданный от 25.06.2001 г. Ахметову Дмитрию Валерьевичу школой № 95 Чиланзарского района г.Ташкента, считать недействительным.

ТТЗ-80.10, ТТЗ-80.11, BY-300, BY-304-2 русумли тракторлар корхонадан – тўғридан-тўғри ишлатувчиларга!

Ширкат ва фермер хўжаликлари етакчилари диққатига!

"Тошкент Трактор заводи" Давлат акциядорлик жамияти Сизларнинг истакларингиз, таклиф-мулоҳазаларингизни ҳисобга олиб, мамлакатимиз минтақаларида ўзининг дилерлик тармоқларини ташкил этганлигини маълум қилади.

Қуйида кўрсатилган манзиллардаги дилерлик марказларига мурожаат этиб, майдонларда кўргазмага қўйилган техника воситаларидан Сизга маъқул бўлганини сотиб олишингиз мумкин. Марказларнинг мутахассислари тракторларга сервис хизмати кўрсатиш бўйича йўл-йўриқлар кўрсатиб, каталогларни Сизларга тақдим этишади ва зарур эҳтиёт қисмларни танлаб олиш юзасидан маслаҳатлар беришади.

Ҳисоб-китоб – турли шаклда. Дилерлик марказларимиз қуйидаги манзилларда жойлашган:

№	Манзил	Дилерлик марказлари номи	Директорлар исми-шарифи	Телефонлари
	I. Қашқадарё вилояти			
1	731101, Косон шаҳри, Й.Охунбобоев кўчаси, 55-уй	ТТЗ – Косонсервис	Тўраев Ш.С. Бош ҳисобчи	Код 37559 32262, 32697
2	731306, Ғузор шаҳри, "Пахтазор" маҳалласи	"ТТЗ – ММТП" Ғузор	Зарипов Соатмурод Малеевич	Код 37555 22234, 21397
	II. Сурхондарё вилояти			
3	733000, Денов шаҳри, Остонақулов кўчаси, 107-уй	ТТЗ Сурхондарёсервис	Чориев Абдусалом Ғаффорович	Код 37641 24601, факс: 21626
4	733606, Сариосиё шаҳри, Улуғбек кўчаси, 110-уй	ММТП "Сариосиё"	Эшонқулов Тўхтасин	Код 37641 31868
5	733414, Олтинсой тумани, Қорлуқ посёлкаси, Охунбобоев кўчаси, 24-уй	ММТП "Олтинсой"	Ҳусанов Абдураҳмон	Код 37647 51778, уйи: 51578
6	Ангор тумани, "Талимарон" хўжалиги, 1-бўлим, "Қорасув" маҳалласи	ММТП "Ангор"	Шауманов Тўра Шоуманович	Код 37631 22047
	III. Хоразм вилояти			
7	741600, Хонқа шаҳри, У.Юсупов кўчаси, 2-уй	Хоразм техника маркази	Юсупов Маматсалой	Код 36239 91932, 92609
8	740006, Хонқа тумани У.Юсупов кўчаси	Янгибозор	Қаландаров Қадам	сот.: 1545062
	IV. Жиззах вилояти			
9	708000, Жиззах шаҳри, Лаврентьев проспекти, 3-уй	Жиззах техника маркази	Жўраев Холмурод	Код 37222 31821, 31526
	V. Фарғона вилояти			
10	713826, Фарғона тумани, Аввал қишлоғи	Фарғона техника маркази	Раҳмонов Маҳмуд Холматович	Код 3732 255733
	VI. Наманган вилояти			
11	716003, Наманган шаҳри, Шимолий саноат зонаси, Поляковский кўчаси, 19-уй	Наманган вилояти техника маркази	Зиятов З.С.	Код 36922 40764
	VII. Қорақалпоғистон Республикаси			
12	743700, Тўрткўл шаҳри, Рашидов кўчаси, 53-уй	Қорақалпоғистон техника маркази	Мадраимов Илҳомбой Давлатович	Код 361 5323293 2214975 2211200

ЛЕЧЕНИЯ БЕЗ ОПЕРАЦИИ ВАРИКОЗНЫХ ВЕН

▷ *ПЕРЕДОВАЯ АМЕРИКАНСКАЯ ТЕХНОЛОГИЯ*
▷ *ЭНДОСКОПИЧЕСКОЕ ЛЕЧЕНИЕ ТРОФИЧЕСКИХ ЯЗВ*
▷ *АКСЕССУАРЫ ВЕДУЩИХ ЕВРОПЕЙСКИХ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ*
▷ *МНОГОЛЕТНИЙ ОПЫТ РАБОТЫ В СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫХ ЦЕНТРАХ МОСКВЫ*
▷ *ГАРАНТИЯ КАЧЕСТВА ЛЕЧЕНИЯ*

I. г. Ташкент, Чиланзарский р-н, ул. Катартал-38
Тел.: 173-27-27
Прием профессора с 15.00 до 17.00

II. ул. Паркентская-51. Косметологическая фирма КасМед (ориентир - гостиница Медик). ТЕЛ: 68-30-77; 67-83-53

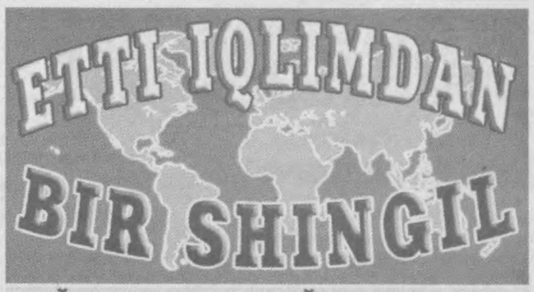

ТЎҚНАШУВЛАР ТЎХТАМАЯПТИ

Гаитида президент Жан Бертран Аристид тузумига нисбатан норозиликлар ҳали ҳам давом этмоқда. Мухолифат томонидан Гаитининг энг йирик порт шаҳри – Кан-Аитьен эгаллаб олинди.

Қуролли тўқнашув чоғида 8 киши ҳалок бўлди. Мухолифатчилар "Бугун биз Кан-Аитьен шаҳрини ишғол этдик, эртага пойтахтни қўлга киритамиз. Бизнинг асосий вазифамиз Гаитини озод этиш", деб Associated Press ахборот агентлигига хабар беришди.

Бу воқеалардан сўнг Гаити президенти мамлакатдаги пароканддаликка барҳам бериш учун мухолифат билан келишишга рози бўлди. Унинг режасига кўра, ҳокимият бошқаруви сиёсий мухолифатчилар ҳамкорлигида олиб борилади.

ТЕРРОРЧИЛАР ТАЪҚИБДА

Франс-пресс ахборот агентлигининг тарқатган маълумотига кўра, АҚШ мудофаа кучлари биринчи рақамли террорчи Усама бин Лоден яшириниб юрган жойни аниқлашган.

Покистоннинг Кветта шаҳри тоғли ҳудудида бин Лоден гуруҳи билан бирга "Толибон" бошлиғи Мулла Омар ҳам макон топганлиги айтилмоқда.

Айни дамда АҚШ мудофаа кучлари Покистон ҳарбийлари билан ҳамкорликда "Ал-Қоида" ва "Толибон" террор ташкилотларига қарши янги операцияга тайёргарлик ишлари олиб бормоқда.

УГАНДАДА ХУНРЕЗЛИК

Уганданинг Лира шаҳридан 26 километр узоқликдаги қочоқлар лагерига қуролланган жангарилар ҳужум қилишган. Оқибатда 200 киши ҳалок бўлиб, 60 нафарга яқин одам яраланган.

Уганда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораси маълумотига кўра, беш минг кишилик ушбу қочоқлар лагерига "Қаршилик армияси" жангарилари ҳужум қилган. Ҳужумдан кўзланган мақсад ҳақида хабарлар тарқатилмаган. Ушбу армия жангарилари ва Уганда ҳукумати ўртасида мана йигирма йилдирки, қуролли тўқнашувлар бўлиб келмоқда.

САЙЁРАМИЗ ХАВФ ОСТИДАМИ?

Буюк Британиянинг "The Observer" газетаси Пентагон аналитиклари томонидан глобал табиий офатлар хусусида ишлаб чиқилган махсус ҳужжат ҳақида мақола чоп этди.

Унга кўра яқин 20 йил ичида бутун дунё бўйлаб иссиқ ҳаво иқлими вужудга келади. Оқибатда тоза ичимлик суви ва озиқ-овқат маҳсулотлари камайиб кетади.

Пентагон аналитикларининг фикрича, бундай йўқотишлар шу қадар катта бўлиб, дунё мамлакатлари ўртасида табиий ресурслар учун қуролли тўқнашувлар вужудга келиш эҳтимоли ҳам бор.

ЯДРОВИЙ ҚУРОЛ ЙЎҚ, АММО...

Эрон ташқи ишлар вазирлиги Эрон ҳақиқатан ҳам ядровий қурилмаларга эга эканлигини баён этди.

Бу ҳақда расмий Теҳрон МАГАТЭга бундан бир қанча муддат илгари маълум қилган эди. Ташқи ишлар вазирлиги вакилининг сўзига кўра, Эронда ядровий қурол йўқ, лекин мамлакатдаги ядровий қурилмалардан электроэнергия саноатида фойдаланилади. Ҳозирда Эрон ушбу сотиб олинган бир қанча қурилмалар қаттиқ назорат остида эканлигини маълум қилмоқда. Яна шуни айтиб ўтиш керакки, Эрон ташқи ишлар вазирлиги ядровий қурилмалар қайси давлатда ишлаб чиқарилганлиги номаълумлигини таъкидламоқда.

ТАРТИБСИЗЛИК

300 нафарга яқин "Омега" компаниясининг ходимлари ўз иш жойларига кира олишмади. Бунга эса ушбу компаниянинг солиқ тўламасликда айбланиши сабаб бўлди.

Тартибсизликни тўхтатишга мажбур бўлган Грузия ички ишлар ходимлари ҳавога огоҳлантирувчи ўқ отишди. Шундан сўнг намойишчилар президент қароргоҳига йўл олишди. "Омега" компаниясининг офиси 19 февралда Грузия прокуратураси томонидан, уларга қарши очилган жиноий ишдан сўнг ёпиб қўйилган. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг билдиришича, тўланмаган солиқ миқдори қарийб 6 миллион АҚШ долларини ташкил этади. Компания Грузиядаги энг йирик сигарета ишлаб чиқарувчи корхона бўлиб, у машҳур "Филипп Морис", "ДжиТи Ай" ва "БМВ" компанияларининг расмий вакили ҳамдир. Бундан ташқари "Омега" бир қанча банклар, автомарказ ҳамда медиа-холдингларнинг ҳам эгаси ҳисобланади.

INTERNET хабарлари асосида Шермат САНАЕВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2004 йил 24 февралдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	765,55	1 Польша злотийси	255,71
1 Англия фунт стерлинги	1840,47	1 СДР	1481,81
1 Дания кронаси	166,38	1000 Туркия лираси	0,75
1 БАА дирхами	269,89	1 Швейцария франки	786,22
1 АҚШ доллари	991,26	1 ЕВРО	1239,47
1 Миср фунти	160,40	10 Жанубий Корея вони	8,39
1 Исландия кронаси	14,36	10 Япония иенаси	91,13
1 Канада доллари	740,63	1 Россия рубли	34,79
1 Хитой юани	119,76	1 Украина гривнаси	185,97
1 Малайзия ринггити	260,89		

Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Тошкент шаҳар Акмал Икромов тумани ДСИ томонидан 2003 йили Туляганов Файзулла Кадыровичга берилган № 0119961 рақамли патент йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ИИБ томонидан хусусий тадбиркор Шокирходжаев Саидкамол Шукуровичга берилган думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Миробод тумани мудофаа бўлими томонидан 1999 йил 10 февралда Ризамуҳамедов Шуҳрат Абдураҳимовичга берилган КК № 371402 рақамли ҳарбий билет йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Утерянный гос.ордер № 10-02/15507 от 07.03.96 г. права собственности Исраилов Гайрату Кадировичу на квартиру, считать недействительным.

Утерянный гос.ордер № 03-02/3923 от 17.02.93 г. права собственности Гаджиев Али Багаутдиновичу на квартиру, считать недействительным.

Свидетельство о регистрации за №004713 от 05.07.1997 года выданная Клинике НИИЭМИЗ Минздрава РУз Ташкентским городским управлением статистики, считать недействительным.

Муҳтарам юртдошлар ва Ўзбекистон меҳмонлари!

Шу йилнинг 23 январидан бошлаб

ТОШКЕНТ - САМАРҚАНД - ТОШКЕНТ

йўналиши бўйлаб ҳаракатланадиган 6 вагондан иборат тезюрар, барча қулайликларга эга бўлган йўловчи поезди қатнови йўлга қўйилди.

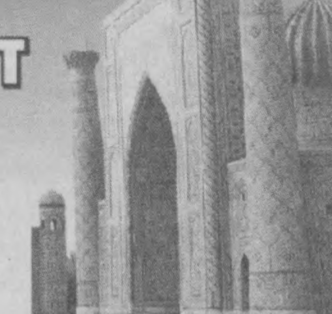

Сафар давомида Сизга қиймати чипта баҳосига кирган нонушта ёки кечки овқат таклиф қилинади. Қисқа муддатли сафар давомида керак бўлган барча сервис хизматлари кўрсатилади. Хоҳишингизга кўра, қўшимча тўловга ёдгорликлар тўплами, совғалар харид қилишингиз, видеофильмлар ва мусиқали клипларга буюртмалар беришингиз мумкин.

Поезд Тошкентдан эрта тонгда, Самарқанддан эса кечқурун йўлга чиқади ва сизда кун давомида Самарқанднинг диққатга сазовор жойларини томоша қилиш имкони бўлади.

Йўловчи поезди катта тезлик билан ҳаракатланиб(автомобиль транспортидан тез) сизларни Самарқандга етказиб,Тошкентга қайтиб олиб келади.Ҳар бир вагон купелари алоҳида бўлиб, уларда 6 тадан юмшоқ ўриндиқли креслолар ўрнатилган.

Сафар давомида сизга оилангиз ва дўстларингиз билан вақтингизни чоғ ўтказишга имкон яратилади. Купе деразасидан Ўзбекистон табиати ва унинг диққатга сазовор жойларини томоша қилишингиз мумкин.

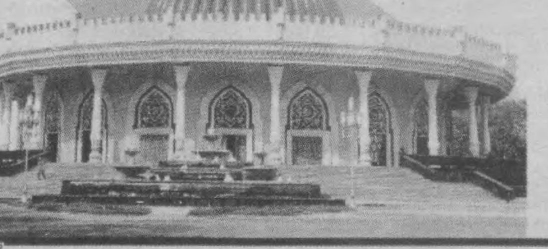

МАЪЛУМОТЛАР ХИЗМАТИ:
005, 199-72-15.
ВОКЗАЛ БЎЙИЧА НАВБАТЧИ
199-72-16.
МАЪМУР
199-76-27.

Йўловчи поездининг ҳаракатланиш жадвали

Поезд №	Маълумот	Бошланғич манзилдан жўнаб кетиш куни ва вақти	Белгиланган манзилга етиб бориш куни ва вақти
1.	Тошкент-Самарқанд	6:50	10:50
2.	Самарқанд-Тошкент	17:00	21:00

Сафарингиз мароқли ўтсин!

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ»ДАТК «ЎЗТЕМИРЙЎЛЙЎЛОВЧИ» ОАЖ

ХОРАЗМЛИК КОМИЛЛАР

(Боши 1-бетда)

КОМИЛ ХОРАЗМИЙ

Комил тахаллуси билан ижод қилган шоирнинг асл исми Муҳаммадниёз бўлиб, халқ орасида Паҳлавон Мирзабоши номи билан машҳур бўлган. У 1925 йили Хивада мадраса мударриси Абдулла охунд оиласида дунёга келади. Шоирнинг ижодий фаолияти Раҳимқулихон, Мадаминхон, Саййид Муҳаммадхон ва Муҳаммад Раҳимхон Феруз ҳукмронлик қилган даврларга тўғри келди. Шунинг ўттиз беш йили маърифатпарвар шахс – хон ва шоир Феруз раҳнамолиги остида кечди. Комил Хоразмий 1855-1864 йилларда Хива хонлиги девонида ҳаттот, сўнгра мирзабошилик вазифаларида хизмат кўрсатган. Руслар 1873 йилда хонликни босиб олгач, Ғандимиён сулҳини ўз қўли билан ёзган Комил Хоразмий Калугага сургун қилинган Матмурод девонбеги ўрнига тайинланади. 1880 йилда сургундан қайтган Матмурод девонбегини Муҳаммад Раҳимхон ўз вазифасига тиклаши натижасида Комил Хоразмий яна мирзабошиликка тушади.

Комил Хоразмий адабиётга кириб келган пайтларидаёқ буюк шоир ва таржимон, тарихнавис ва жамоат арбоби Огаҳийнинг назарига тушади. Унинг тавсиясига кўра ўзига "Комил" (ҳар томонлама етук, камол топган) сўзини тахаллус қилиб олган шоир ижоди Навоий, Фузулий, Мунис шеърияти асосида шаклланиб, Рожий, Огаҳийлар раҳнамолигида сайқал топади. Ундан бизга туркий ва форсий тилда, турли жанрларда ёзилган бир неча девон қолган.

Комил Хоразмий етук шоир бўлиши билан бирга мусиқашунос сифатида ҳам санъатимиз ривожига катта ҳисса қўшган. У мақомларни абадиятга муҳрлашга илк бор қўл урган мусиқа алломаси ҳамдир. Комил Хоразмий "Танбур чизиғи"ни бошлаб, олти ярим мақомнинг "Рост"ини қоғозга туширган. Ҳассос шоир, ҳаттот, жамоат арбоби Комил Хоразмий 1899 йил Хивада вафот этади.

КОМИЛЖОН ДЕВОНИЙ

Хоразмда Исмоил Девоний мелодий 1887 йилда туғилган ўғлига Комилжон деб ном қўяди. Исмоил Девон мусиқашунос, адабиётга ихлос қўйган киши бўлиб, ўғлини хат-саводли бўлишини орзу қиларди. 1900 йилда отаси вафот қилгач, 13 яшар Комилжон амакиси Худойберган Муҳркон қўлида тарбияланади. Худойберган хон ва амалдорларнинг муҳрларини ясаган, тош, ёғочларга нақш қўйиш санъатини, Хоразм миллий мусиқа асбоблари – рубоб, танбур, ғижжак, дутор ясашни эгаллаган. Зеҳни ўткир Комилжон болаликдан отаси ва амакисининг барча ҳунарларини эгаллайди. У бошланғич

билимни Абдулла мулладан олгач, Арабхон мадрасасида таҳсилни давом эттиради. Араб, форс тилларини мукаммал ўрганади. Унинг Девоний тахаллуси билан битган шеърлари Алишер Навоий номли адабиёт музейида сақланмоқда. У машҳур созанда Матёқуб позачидан мусиқа илмларини ҳам ўрганади. Комил Девоний вазири Акбар Исломхўжа билан Москва, Петербург каби шаҳарларга саёҳат қилган. Феруз вафотидан кейин саройдан кетиб, созандалик, наққошлик, мусиқа асбобларини ясаш билан шуғулланади. 1920 йилдан сўнг босмахонада ишлайди, ўқитувчилар тайёрлаш техникумида, мусиқа мактабларида дарс беради. Комил Девоний 1935 йилда Қурбон Берегиннинг йўлланмаси билан Хоразм адабиёти тарихини ёзиш учун Тошкентга юборилади. 1937 йилда халқ душмани сифатида қамоққа олиниб, бир йилдан сўнг отишга ҳукм қилинган.

КОМИЛЖОН ОТАНИЁЗОВ

"Комил" исмининг воҳада машҳурлиги устоз санъаткор Комилжон Отаниёзов фаолияти билан боғлиқ. У 1917 йил 20 июнда Шовот туманининг Бўйрачи қишлоғида Отаниёз охунд хонадонида таваллуд топган. Отаниёз охунднинг хушхатлигини эшитган Муҳаммад Раҳимхон Феруз уни олдига чақириб, имтиҳон қилади-да девонхона биринчи котиблиги ва Абдуллахон мадрасаси мударрислигига тайинлайди. У Ниёзий тахаллуси билан шеърлар ёзиб, девон тузган. Отаниёз охунд Комил Хоразмий ва Комил Девонийлар (фаолияти) билан танишлиги боис бўлса керак, ўзининг 76 яшарлик пайтида дунёга келган кенжа ўғлига Комилжон деб исм қўяди. Комилжон санъатга ҳавас қўйган пайтидан бошлаб достонлар куйлашни Бола бахшидан, мақом йўлларини Матпано ота Худойберганов, Ўзбекистон халқ артистлари Мадраҳим Шерозий, Ҳожихон Болтаевлардан ўрганди. У ўта изланувчан, янгиликка интилувчан санъаткор эди. Торни биринчи бўлиб ўзбек санъатига олиб кирган, "Лазги" куйига илк бор сўз қўйган, айтишувни аёл хонандалар билан ижро қилган ҳам Комилжон Отаниёзовдир. У аввало, ўзига жуда талабчан бўлган. Қўшиқнинг сўзини пухта ўрганмагунча, куйга сайқал бермагунча саҳнага чиқмаган, енгил-елпи ашулалар айтмаган. Комилжон ака басталаган ва ижро қилган "Доғман", "Ёр қаро кўзларинг не тилар мендан", "Доғиман доғи", "Жафо қилурсан", "Тахт узра султон кулмадиму" ашулалари ҳамон санъатимиз дурдона асарлари ҳисобланиб, машҳур ҳофизлар томонидан ижро қилинмоқда. Ўзбекистон халқ артисти Комилжон Отаниёзов ўзининг бетакрор овози, юксак ижро маҳорати билан ўзбек санъатини Хитой, Ҳиндистон, Бирма, Афғонистон, Камбоджа, Таиланд каби мамлакатларга ёйди. Бугунги кунда ўзбекнинг барча созанда-гўяндалари машҳур ҳофизни ўзларига устоз билишади. Комилжон Отаниёзов 1975 йил Тошкент шаҳрида вафот қилди.

Холмурод ҚУРБОНОВ

ҚАДРИЯТ

Олимларнинг аниқлашича, Наврўз тушунчаси, туйғуси, ибтидоий даврлардаёқ пайдо бўлган. Наврўз – йил боши байрамидир. Унга хос кўпгина хусусиятлар ана шундан келиб чиқади. Аждодларимиз ўзларини табиатдан айирмаганлар. Улар доимо табиатдан фақат олиш, уни бўйсундиришга эмас, у билан уйғун яшашга интилганлар.

ТАБИАТНИНГ "ТУҒИЛИШИ"

Айтайлик, Наврўз табиатнинг қайта жонланиши байрамидир. Кишиларнинг бу байрамда янги либослар кийиши анъанавий дунёқарашда баҳорнинг дунёни янгилашига мос ва тенг деб тушунилган. Қадимиятдан то бугунгача шундай бўлиб келаяпти.

Оммавий ўйин-кулгу, зиёфатлар байрамнинг энг авж нуқтасидир. Гап шундаки, биргаликда еийилган таом кишиларни қондош, дўст қилади, деб ишонганлар. Ундай таомларнинг магик кучига ишонишган.

Баҳор байрамида ёшларнинг, хусусан, қизлар ва келинчакларнинг ҳалгинчак учишлари жаҳоннинг жуда кўп халқларида қадимдан кенг тарқалган одатдир. Анъанада байрам пайти ёшлар ҳалинчакларда қанча баланд учсалар, ўша йили ҳосил шунча мўл, оилалар шунча серфарзанд, баландлик ўсимликларнинг баланд бўлишига ижобий таъсир кўрсатади, деб ишонганлар.

Яна бир факт. Ўзбекларда чаккага гул қистириб юриш одати илгари жуда кенг тарқалган ва Наврўз пайтида деярли барча чаккасига бойчечак, бинафша ёки ўрик гулини қистириб олган. Рус миссионери Остроумов оддий аравакашларнинг ҳам чаккасига гул қистириб юрганини кўриб ҳайратини яшира олмаганини ёзади. Гул қистириш одати ҳам халқимизнинг бахтли ва серфарзанд яшаш орзуси, гул қистириш одатининг магик таъсирига ишончдан келиб чиққан.

Қисқаси, Наврўз том маънода табиат ва жамият байрами, инсоннинг ўзини табиат билан эгизак тушуниши натижасида пайдо бўлган.

Иброҳим ТУРСУНОВ,
ТДАУ ўқитувчиси.

SPORT OLAMIDA

ЯНГИ НАШР

Абу Али ибн Сино номидаги тиббиёт нашриёти қошида оммавий спорт турларига оид китобларни чоп этиш мақсадида "Спорт" таҳририяти ташкил этилганди.

Янги таҳририят яқинда ўзининг дастлабки китобини нашрдан чиқарди. Янги нашр "Кураш" деб номланди. Миллий кураш тарихини ўзида акс эттирган мазкур тўплам уч қисмдан иборат: "Ўйин ҳақида тушунча", "Қоидалар", "Бошқача усуллар". Китоб ўзбек, рус, инглиз тилларида чоп этилди. Тўплам кичик ва ўрта мактаб ёшидаги, академик лицей, касб-ҳунар коллежлари ўқувчиларига яхши қўлланма бўлиб хизмат қилади.

ДЗЮДОЧИЛАР ГАМБУРГДА

Германиянинг Гамбург шаҳрида дзюдо бўйича супер "А" туркумига кирувчи халқаро турнир бошланди.

7 вазн тоифасида ташкиллаштирилган, жаҳоннинг кучли спортчилари иштирок этадиган ана шу турнирда мамлакатимиз дзюдочилари ҳам ғолиблик учун кураш олиб боришмоқда. Мусобақалар 28 февралгача давом этади.

ЮБИЛЕЙ

Пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган МҲСК спорт клуби ташкил этилганлигига 11 йил бўлди.

Спортнинг турли йўналишларида ҳарбий спортчиларга хизмат қилаётган ана шу клубда барча шароитлар муҳайё қилинган. Шу боис бўлса керак, халқаро ва маҳаллий мусобақаларда МҲСК клуби аъзолари муваффақиятли иштирок этиб, совринли ўринларни қўлга киритмоқдалар.

Афинада ўтадиган Олимпиада беллашувларида Ватанимиз шарафини ҳимоя қиладиган спортчиларимизнинг кўпчилигини ҳам МҲСК клуби аъзолари ташкил этмоқда.

СПОРТ МАЖМУИ

Элликқалъа туманида болалар спортини ривожлантиришга оид ижобий ишлар амалга оширилмоқда.

Туман ҳокимлиги, Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг Элликқалъа бўлими ҳамда бошқа ҳомий ташкилотлар ёрдамида шу кунгача 37 та спорт майдончалари қурилиб, болалар ихтиёрига топширилди. Айни пайтда туманда 7000 нафар болалар спортнинг турли йўналишлари бўйича мунтазам шуғулланмоқда. Куни кеча тумандаги ҳомий ташкилотлар ёрдамида Навоий номли маҳаллада янги спорт мажмуи фойдаланишга топширилди. Бир вақтда 90 нафар боланинг шуғулланиш имкони бўлган мазкур спорт мажмуи замонавий усулда қурилган бўлиб, барча қулайликларга эга.

НОГИРОНЛАР БАҲСИ

Ногирон болалар ўртасида Шайхонтоҳур туманида стол тенниси бўйича уюштирилган турнир Меҳр ва мурувват йилига бағишланди.

"Соғлом авлод учун" жамғармасининг туман бўлими ҳамда стол тенниси федерацияси ҳамкорликларида ташкил этилган турнирда тумандаги ёрдамчи мактаб ва мактаб-интернатларнинг 60 нафар тарбияланувчилари ғолиблик учун ўзаро кураш олиб боришди.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

ШОҲМОТ МУСОБАҚАСИ

Испаниянинг Линаресе шаҳрида ўтаётган шоҳмот бўйича супертурнирнинг 4-тур баҳслари якунланди.

Бу турда барча баҳслар дуранг билан ниҳоясига етди. Турнинг марказий партияси Владимир Крамник ва Петер Леколар ўртасида кечиб, 18 юришдан сўнг шоҳмотчилар дурангга рози бўлишди.

Веселин Топалов ва Темур Ражабовлар баҳси бироз муросасиз кечди. Айниқса, 16 ёшли Ражабов рақибини бироз шошириб ҳам қўйди. Бу баҳсда ҳам томонлар 27 юришдан сўнг партияни дуранг билан якунлашди.

Испаниялик Франсиско Вальехо ва Алексей Шировлар баҳсида ҳам ғолиб аниқланмади.

4-турдан сўнг Леко, Крамник, Шировлар 2 очкодан жамғариб туришибди. Каспаров, Вальехо, Топалов, Ражабовлар ҳисобида эса 1,5 очкодан бор.

5-турда Ражабов – Вальехо, Леко-Топалов, Каспаров-Крамник жуфтликлари бир-бирига қарши дона суришади.

100-ШАЙБА ЙЎЛЛАНДИ

"Атланта" хоккей клубининг россиялик легионери Илья Ковальчук ўз фаолияти давомида 100-шайбасини йўллади.

Ўтаётган мавсумда у 35 шайба билан Миллий Хоккей лигасида биринчиликка асосий даъвогар бўлиб турибди. Уч мавсумда юз шайбали маррага Ковальчукдан олдин МХЛда россиялик Павел Бур ҳам муваффақ бўлганди.

Илья ўзининг 100-шайбасини "Филадельфия" дарвозасига йўллади. Бундан ташқари, у шу баҳсда иккита аниқ узатишни ҳам амалга оширди.

"АРСЕНАЛ" – ПЕШҚАДАМ

Футбол бўйича Англия премьер-лигаси навбатдаги турида Лондоннинг "Челси" ва "Арсенал" жамоалари баҳслашди.

"Стэмфорд Бридж" ўйингоҳида кечган учрашувнинг дастлабки 28-секундида майдон эгалари "Челси" ҳужумчиси Эйдур Гудйонсен ҳисобни очди. Шундан сўнг, биринчи бўлимни ўзида Патрик Вейра ва Эдулар тўп киритиб, "Арсенал"ни ҳисобда олдинга олиб чиқишди, бу ҳисоб ўйин охиригача ўзгармай қолди.

"Манчестер Юнайтед" ва "Лидс" ўртасидаги учрашув 1:1 ҳисобида якунланди. Ҳозирда "Арсенал" ва "Челси" ўртасидаги фарқ 9 очкога етди. Чемпионат якунланишига эса ҳали 12 тур бор.

ХАВФСИЗЛИК ТАЪМИНЛАНАДИ

Ёзда Афинада ўтадиган Олимпиада ўйинлари хавфсизлигини таъминлашга НАТО ҳам ёрдам беради.

"Биз хавфсизлик режаларига ёрдам берамиз. Бизда бундай имконият бор", дея маълум қилди НАТО бош котиби Хооп Шеффер Греция ташқи ишлар вазири Тассос Янницис билан учрашгандан сўнг.

Греция ҳукумати Олимпиада тарихида мусобақалар хавфсизлиги учун энг катта маблағни сарфламоқда. 50 мингдан ортиқ хизматчилар мусобақа иштирокчилари ва меҳмонларнинг осойишталигини қўриқлайди. Бунинг учун бир миллиард АҚШ доллари ажратилган.

Хавфсизликни таъминлашга махсус маслаҳат группаси тузилган бўлиб, улар таркибига етти давлат вакиллари таклиф этилган. Шу тариқа, мусобақалар хавфсиз ўтиши учун Германия, Австралия, Буюк Британия, Франция, Испания, Исроил ва АҚШ аъзолари ҳам қатнашади.

INTERNET хабарлари асосида Ф.АБИЛОВ тайёрлади.

ЧЎЛПОН ҲАҚИДА РОМАН

(Боши 1-бетда)

Чўлпон бу аёл билан яшаганида чин оилавий бахтни, тотувликни ҳис қилади. Умрининг шу палласида Чўлпон гўзал шеърларини битди. Улар орасида шахсий кайфиятни акс эттирган асарлар талайгина.

"Ҳоли боғда, кучли бода, хуш сабода бир кеча...
Тўлғон ойнинг нурлари ўпса сочингни тонггача,
Сўнгра оппоқ бир булут бошингда юрса шомгача,
Шунда ҳам кўнглингда сезмайсанми озроқ уйғониш?"

сингари ўтли мисралар биронта мухлисни бефарқ қолдирмайди. Қолаверса, Солиҳага бағишланган севги шеърларида ички драматизм, ўтинч, илтижо кучли. Чўлпон севгидан, оилавий тотувликдан сархуш бўлганида кўплаб ажойиб шеърлар битди. Солиҳа ҳам Чўлпонни севди, аммо у инсоний бахтни одмигина, ўз даражасида англарди. Мана шу ҳолат Солиҳани Чўлпондан йироқлаштирди. Муаллиф Солиҳа бошқа эридан фарзандлар кўрганини, бахтиёр ҳаёт кечирганини айтиб ўтади.

"Чўлпон" романида бош қаҳрамоннинг журналист сифатидаги фаолияти, санъат-театр соҳасидаги фаоллиги актёр-у режиссёрларни тарбиялаш йўлидаги интилишлари кенг полотнода тасвирланган. Аниқроғи, Чўлпоннинг маърифатпарварлиги, оммани маданиятли, тамаддунли бўлишга чорлаши аниқ сезилади. Чўлпон миллий журналистиканинг асосчиларидан бири: у ўзига ҳамфикр Абдулҳай Тожиев, Тошқин, Ғози Юнус сингарилар билан турли вилоят, шаҳарларда янги газеталар ташкил этади. Чўлпон мактабларни маърифат ўчоғи, деб билади: кўп ўқитувчилар билан суҳбатлашади, техникум, билим ўчоқларида ботбот бўлади. Чўлпон ҳаётининг кўп қисми театр ташкил қилиш, актёру режиссёрлар билан ишлашга сарф қилинади. Чўлпон театр, санъаткорлар таъсирида 14 та саҳна асари яратади, жаҳон драматургияси дурдоналарини ўзбек тилига таржима қилади. Айтиш мумкинки, санъат, театрга яқинлик Чўлпонни таржимонлик соҳасига олиб киради.

Чўлпон адабий гурунгларни, мусиқа тинглаш, қўшиқ эшитишни ниҳоятда ёқтирарди. У "Чиғатой гурунги"да ўтказган дамларини марoқ билан эслайди. Хуллас, "Чўлпон" романи таркибида бош қаҳрамоннинг театр, санъат, адабиёт билан узвий боғлиқлиги ишонарли акс этган. Чўлпоннинг мазкур соҳалардаги зиддиятлари, симпатиялари, кимларнидир ёқтирмаслиги маромида тасвирланган. Айниқса, янги газета ташкил қилиш, унинг фаолиятини йўлга қўйиб олишда Чўлпон кўп қийналган. Асосий қаҳрамон истеъдодли санъаткорлар билан бирга ўлиб, бирга тирилган: улар руҳиятидаги мураккабликларни теран ҳис этган. Бирон актёрнинг кетиб қолиши, ҳалок бўлиши, инқирозга учраши Чўлпонни ниҳоятда руҳий қийнаган.

Романнинг маъно-моҳияти, маърифийлиги Чўлпон шеърлари, уларнинг яратилиш тарихи билан узвий боғлиқ. "Гўзал", "Сезги", "Тилак йўлида", "Оғриганда", "Галдир", "Гўзал Туркистон", "Мен қочмадим", "Қаландар ишқи" сингари шеърларини қандай вазият, қандай ҳолатда яратгани нафис чизгиларда бетакрор тасвирланади. Чўлпон ҳаётининг юлдузли онлари – ижод, янги асарлар яратиш палласи эди. Илҳом париси оғушида Чўлпон ер ташвишларини, турмуш уринишларини, арзимас зиддият-у гина-кудратларни тамоман унутади. Афсуски, романда ижод жараёнини кўрсатиш имкони кенгроқ, мўлроқ бўлгани ҳолда муаллиф улардан унумли фойдаланмайди. Романда "Кеча ва кундуз"нинг яратилиши, унинг прототиплари ҳақида айтилган гаплар китобхонда қизиқиш уйғотади. Аслида, ёзувчи кўрган-билганларини асарида акс эттиради. Зеҳн солинса, "Кеча ва кундуз" романида Сулаймонқул баззоз, Екатерина, Низомиддин Хўжаев, Абдулҳамиднинг онаси, момосига ўхшаб кетадиган тимсолларни аниқ фарқлаш мумкин. Унинг ҳикоя ва драмаларида ҳам таниш-билишлар қиёфаси – адабий кўриниши акс этган. Эътибор берилса, Чўлпон асарларида жойлар аниқ, вақт тайинли кўрсатилади. Наим Каримов ҳам Тошкентнинг Чақар, Сарпараз, Каллахона сингари маҳаллаларини, Москвадаги жойларни, Куршоб қишлоғи, Кўгарт водийси, Самарқанд кўчалари, Бухоро муҳитини тиниқ тасвирлайди.

Ҳамонки, биз "Чўлпон" романининг ўзига хос томонлари ҳақида фикр юритаётган эканмиз, романнинг тузилмасига синчиклаб назар ташлашни жоиз деб биламиз. Бадиий асарда таркиб ва тартиб ўзаро боғлиқ. Таркиб асарнинг сийратига тааллуқли, тартиб эса сувратга боғлиқ. Аммо таркибни тартибдан айри тасаввур этиш мумкинмас. Таркибан мусбат, маънони залворли қиладиган фикр тартиб нуқтаи назаридан ортиқча бўлиб қолиши мумкин. Бундай камчиликнинг сероб бўлиши хавфи "Чўлпон" романида кучли. Чунки роман материалини муаллиф заррама-зарра йиққан, архив материалларини тита-тита керакли маълумотларга эга бўлган, ўнлаб одамлар сўзини диққат билан тинглаб, битта-иккита зарур гапни топган. Машаққат билан қўлга киритилган материалдан воз кечишдай оғир юмуш йўқ, албатта. Аммо таркиб ўз қонуниятларига эга: асар табиатига сингмаган, ортиқча материални четга суриб ташлайди. Қолаверса, материални зўрлаб, нуқталаб тиқиштираверишш тартибдаги нуқсонга айланади.

Мана, битта мисол: "Аминжон Пўлатовнинг исм-шарифи тилга олинганда унинг ёнига, албатта, "малах" сўзини ҳам қўшиб айтганлар, "Аминжон малах" деб. "Малах" – чигиртка дегани. Рус тилидаги "малах", "Малахов" сўзлари ҳам шу маъно билан боғлиқ. Аминжон Пўлатов 1900 йили Бухорода туғилган. Миллати тожик. Касби созанда. Унинг Маҳбуба деган иккинчи хотини артистка бўлиб, Солиҳа шу Маҳбуба баҳона Аминжон Пўлатов уйига бориб-келиб юрган".

Хуллас, Наим Каримов "Чўлпон" романи билан таркиб яратишдай мураккаб юмушни уддалай олган интеллектуал адиб сифатида намоён бўлди. Муаллифдан таркибан изчил, тартибан мукаммал асарлар кутиб қоламиз.

Абдуғафур РАСУЛОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

ТААССУРОТ

Ҳар йили қорда чанғи учиб, дам олиш учун Чимёнга борамиз. Баланд тоғлардаги қор қуёш нурида товланиб, кўзни қамаштиради.

Ўтган якшанбада Чимёнга ҳар галгидан ҳам кўпроқ одамлар дам олгани келишибди. Уларнинг кўзларидаги қувончни кўриб, қорнинг оппоқ жозибаси дилларга хушнудлик бағишлаётганини сезиш мумкин. Чана учиб кетаётган болалару йигит-қизларнинг хурсандчилиги чексиз. От минган йигитлар қўрқитиб ёнингдан ўтишади.

ЧИМЁН ГЎЗАЛ, АММО...

Маҳаллий аҳоли дам олишга чиққанларнинг кўнглини овлаб, пул қилиш илинжида. Бари бирдай қорайиб кетишган. Чана, чанғини ижарага берадиганларнинг савдоси чаққон. От миниш ҳам пулли. Бир айланиб келиш минг сўм. Чанғи учишни ўрганмоқчи бўлсангиз, бир соатга беш минг сўм сўрашади. Шундай хизмат кўрсатувчиларга савдо шоҳобчалари қуриб берилса ва улар ҳам касса аппаратлари ўрнатишса бўлади-ку?

Сотилаётган тайёр овқатларнинг сифатига ҳам шубҳа туғилади. Чана ва отларни ижарага берадиганлар учун махсус жой ажратилса, у ердаги ишлар тартибга солинса, айни муддао бўларди. Чунки Чимёнга чет эллик меҳмонлар ҳам кўп боришади. Кўнглимиздан Бўстонлиқ тумани солиқчилари, СЭС ходимлари Чимёндаги аҳволни ўрганиб, тегишли чора кўрсалар, мақсадга мувофиқ бўларди, деган фикр ўтди.

Чанадан йиқилиб қўли синган қизни кўриб хушёр тортдик. Яқин атрофда тиббиёт пункти кўринмайди. Ҳар эҳтимолга қарши "Тез ёрдам" машинаси навбатчиликка қўйилса, қандай яхши бўларди.

Шундай бўлса ҳам мазза қилиб дам олдик. Тошкентга қайтарканмиз, йўлда баҳор даракчиси – бойчечак сотаётган болалар эътиборимизни тортди. Ҳадемай баҳор ҳам келиб қолади...

Гавҳар ДИЛМУРОДОВА,
Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети халқаро журналистика факультети талабаси.

МУҲТАРАМ ЮРТДОШЛАР!

Ўзбекистоннинг энг йирик ва универсал банкларидан бири ХАЛҚ БАНКИ

BANK

Жисмоний ва юридик шахсларга ***"СВИФТ"*** *халқаро тўлов тизими орқали уларнинг маблағларини жаҳоннинг исталган нуқтасига зудлик билан етказиб бериш ва қабул қилиб олиш хизматини таклиф этади.*

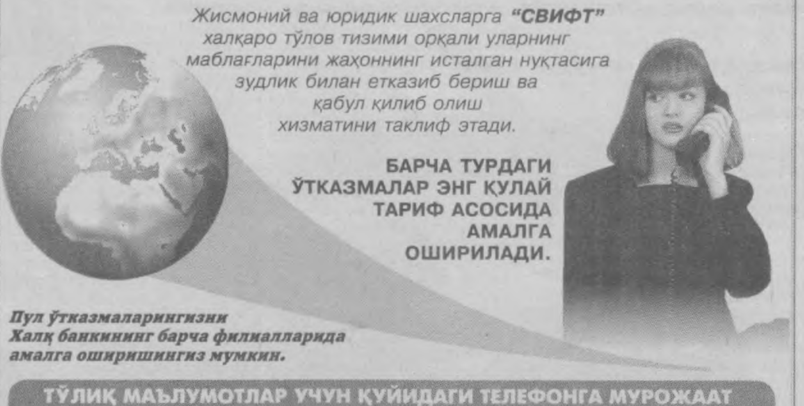

БАРЧА ТУРДАГИ ЎТКАЗМАЛАР ЭНГ ҚУЛАЙ ТАРИФ АСОСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИ.

Пул ўтказмаларингизни Халқ банкининг барча филиалларида амалга оширишингиз мумкин.

ТЎЛИҚ МАЪЛУМОТЛАР УЧУН ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОНГА МУРОЖААТ ЭТИШИНГИЗ МУМКИН: (3712) 78-84-38

Ўзбекистон Республикаси деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси жамоаси уюшма раиси Соҳибжон Қобиловга падари бузруквори

Шерхон ота ҚОБИЛОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

"Қишлоқ ҳаёти" таҳририяти газета жамоатчилик кенгаши аъзоси, Ўзбекистон Республикаси деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси раиси Соҳибжон Қобиловга отаси

Шерхон ҚОБИЛОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси деҳқон ва фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси жамоаси Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси раиси Соҳибжон Қобиловга падари бузруквори

Шерхон ота ҚОБИЛОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси Қашқадарё вилоят вакиллиги жамоаси Ўзбекистон Республикаси деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси раиси Соҳибжон Қобиловга отаси

Шерхон ҚОБИЛОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

"Ўзбек ипаги" уюшмаси жамоаси Самарқанд вилоятидаги "Ҳужум" акциядорлик жамияти бошқаруви раиси Абдуҳалим Камоловга волидаи муҳтарамаси

ТУКИНОЙ АЯнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика Пахта уруғчилиги бошқармаси жамоаси Сурхондарё вилояти "Сурхон-чигит" қўшма корхонаси бош директори Жўра Менглибоевга волидаи муҳтарамаси

НОРХОЛ АЯнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Фарғона вилояти Қўқон нефт маҳсулотлари таъминоти корхонаси жамоаси корхона директори ўринбосари Расулжон Дадажоновга акаси

Комилжон ДАДАЖОНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир ЎТКИР РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа даҳлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 136-58-83 (факс):133-09-93. (факс):133-40-87. бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43, котибият - 136-56-30. Ижодий гуруҳлар: 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бухоро - 8-365-22-322-25; Жиззах - 8-372-22-648-72; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган - 8 - 369-43-311-81; Фарғона - 8-373-61-221-97; Самарқанд - 8-366-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар бўлими телефони: 133-44-43, 136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: Ш. ОРТИҚОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-321, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@yahoo.com

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00 Адади -12916

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

2 3 4 5 6